

**Rámcový vzdělávací program
pro jazykové školy s právem státní
jazykové zkoušky**

Výzkumný ústav pedagogický v Praze

2009

OBSAH

ČÁST A	2
1. Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (dále jen RVP JŠ) v systému kurikulárních dokumentů	2
1.1 Systém kurikulárních dokumentů	2
1.2 Specifické principy RVP JŠ	3
ČÁST B	4
2. Organizační uspořádání vzdělávání na jazykových školách	4
3. Podmínky přijetí ke vzdělávání na jazykové škole	4
4. Způsob a podmínky ukončení vzdělávání na jazykových školách	4
ČÁST C	6
5. Pojetí a cíle jazykového vzdělávání	6
6. Klíčové kompetence	7
7. Vzdělávací kurzy	9
7.1 Základní kurz – 1. ročník (výstupní úroveň A1)	12
7.2 Základní kurz – 2. ročník (výstupní úroveň A2)	14
7.3 Základní kurz – 3. ročník (výstupní úroveň B1)	17
7.4 Střední kurz – 1. ročník (výstupní úroveň B1+)	20
7.5 Střední kurz – 2. ročník (výstupní úroveň B2)	23
7.6 Přípravný kurz ke zkoušce – státní jazyková zkouška základní (výstupní úroveň B2)	26
7.7 Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce všeobecné (výstupní úroveň C1)	29
7.8 Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce speciální, obor překladatelský (výstupní úroveň C2)	32
7.9 Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce speciální, obor tlumočnický (výstupní úroveň C2)	36
7.10 Konverzační kurz základní (výstupní úroveň B1)	40
7.11 Konverzační kurz základní (výstupní úroveň B2)	42
7.12 Konverzační kurz střední (výstupní úroveň C1)	44
ČÁST D	46
8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	46
9. Podmínky pro vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky	49
10. Zásady pro tvorbu školního vzdělávacího programu pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	51
11. Slovníček použitých výrazů	53

ČÁST A

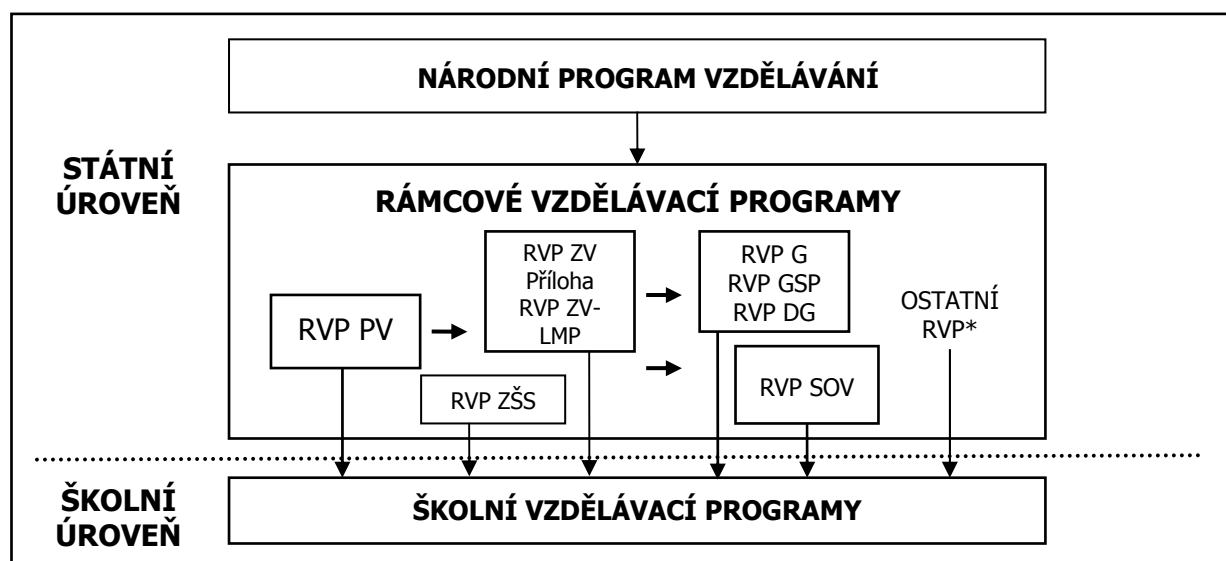
1. Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (dále jen RVP JŠ) v systému kurikulárních dokumentů

1.1 Systém kurikulárních dokumentů

V souladu s novými principy kurikulární politiky, zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR (tzv. Bílé knize) a zakotvenými v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se do vzdělávací soustavy zavádí nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání populace od 3 let. Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – **státní a školní** (viz graf).

Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují **Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy** (dále jen RVP). Národní program vzdělávání vymezuje počáteční vzdělávání jako celek. RVP vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy – předškolní, základní a střední vzdělávání – a další typy vzdělávání. **Školní úroveň** představují **školní vzdělávací programy** (dále jen ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách¹.

Národní program vzdělávání, rámcové vzdělávací programy i školní vzdělávací programy jsou **veřejné dokumenty** přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

Graf – Systém kurikulárních dokumentů

Legenda: RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a příloha Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV-LMP); RVP ZŠS – Rámcový vzdělávací program pro základní školu speciální; RVP G – Rámcový vzdělávací program pro gymnázia; RVP GSP – Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou; RVP DG – Rámcový vzdělávací program pro dvojazyčná gymnázia; RVP SOV – Rámcový vzdělávací program (programy) pro střední odborné vzdělávání.

* Ostatní RVP – rámcové vzdělávací programy, které kromě výše uvedených vymezuje školský zákon: RVP ZUV – Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání, RVP JŠ – Rámcový vzdělávací program pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a případně další.

¹ ŠVP si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP. Pro tvorbu ŠVP mohou školy využít tzv. Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů (je vytvářen pro každý RVP vznikající ve VÚP) nebo Metodiku tvorby školních vzdělávacích programů (platí pro tvorbu ŠVP na SOŠ a SOU, které zpracovává NÚOV). Manuály i Metodika seznamují s postupem tvorby ŠVP a uvádějí způsoby zpracování jednotlivých částí ŠVP s konkrétními příklady.

Rámcové vzdělávací programy:

- vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě;
- vycházejí z koncepce celoživotního učení;
- formulují očekávanou úroveň vzdělávání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání;
- podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

1.2 Specifické principy RVP JŠ

- svým pojetím navazuje zejména koncepčně, ale částečně i obsahově na RVP ZV, RVP G a RVP SOV, podle kterých se realizuje povinné základní vzdělávání v základních školách a na nižším stupni víceletého gymnázia, jakož i střední všeobecné či odborné vzdělávání realizované v různých typech středních škol;
- stanovuje vzdělávací úroveň pro absolventy jednotlivých kurzů, kterou škola musí respektovat ve svém školním vzdělávacím programu;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, které by měli žáci dosáhnout na konci jednotlivých kurzů;
- vymezuje závazné očekávané výstupy na úrovni, kterou si mají žáci jednotlivých kurzů v průběhu vzdělávání v jazykové škole osvojit;
- podporuje variabilní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod a forem výuky ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- je závazný pro všechny jazykové školy při stanovování požadavků pro vykonání státní jazykové zkoušky.

RVP JŠ je otevřený dokument, který může být inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů s realizací ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů žáků.

ČÁST B

2. Organizační uspořádání vzdělávání na jazykových školách

Organizace výuky na jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky (dále jen jazykové školy) se řídí vyhláškou MŠMT č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách.

Vzdělávání na jazykových školách probíhá v různě zaměřených kurzech. Počet hodin týdně stanoví škola dle zájmu uchazečů o studium v daném cizím jazyce. Studium cizích jazyků v kurzech je možné absolvovat v následujících typech: základní, střední, přípravný, konverzační, speciální. Rozsah výuky v základním kurzu je 420 vyučovacími hodinami, ve středním 280 až 315 vyučovacími hodinami², v ostatních kurzech stanoví délku jazyková škola podle vnitřních podmínek školy a zájmu uchazečů. Vzdělávání na jazykových školách se může organizovat i formou jednoletých kurzů cizích jazyků s denní výukou (viz vyhláška č. 322/2005 Sb., o dalším studiu, popřípadě výuce, které se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považují za studium na středních a vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů)³. Pomaturitní studium trvá jeden školní rok s vyučováním minimálně 4 vyučovacími hodinami denně.

Organizace školního roku na jazykových školách je obdobná jako na školách základních a středních. Vyučování probíhá ve dvou pololetích, vyučovací hodina má 45 minut. Ve speciálních kurzech je možné prodloužit délku vyučovací jednotky dle požadavků uchazečů.

Obsah a rozsah jednotlivých typů kurzů si stanovují jazykové školy ve svých Školních vzdělávacích programech (dále ŠVP).

3. Podmínky přijetí ke vzdělávání na jazykové škole

Ke vzdělávání na jazykové škole mohou být přijati žáci, kteří odevzdají řádně vyplněnou přihlášku, zaplatí školné, jehož výši stanoví školní řád jazykové školy⁴, a splní stanovená a zveřejněná kritéria přijetí ke vzdělávání. O přijetí žáka ke vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky rozhoduje ředitel školy na základě splnění výše uvedených podmínek stanovených vyhláškou č. 33/2005 Sb. a školním řádem jazykové školy.

4. Způsob a podmínky ukončení vzdělávání na jazykových školách

Vzdělávání v kurzech končí uplynutím stanovené doby kurzu a může být završeno zkouškou příslušné jazykové úrovně odpovídající stupnici podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Škola pak na základě splněných podmínek vydá osvědčení o dosažení příslušné jazykové úrovně.

² Viz vyhláška 33/2005Sb. § 1 odst. 3b.

³ Tzv. pomaturitní studium.

⁴ Viz vyhláška 33/2005Sb. § 1 odst. 3b.

Po úspěšném absolvování základního kurzu žák po složení zkoušky obdrží Osvědčení o základní znalosti jazyka, odpovídající úrovni B1 podle stupnice Společného evropského referenčního rámce.

Po úspěšném absolvování přípravného kurzu ke státní jazykové zkoušce základní (dále SJZZ) se žák může přihlásit ke složení této zkoušky, a pokud ji složí, obdrží Vysvědčení o státní jazykové zkoušce základní, která podle stupnice Společného evropského referenčního rámce pro jazyky odpovídá úrovni B2.

Po úspěšném absolvování středního kurzu může žák navštěvovat přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce všeobecné (dále SJZV), což je zkouška na úrovni C1.

Po složení SJZV se žák může připravovat na jazykové zkoušky speciální (dále SJZS) pro obor tlumočnický nebo překladatelský, což jsou zkoušky na úrovni C2.

Na státní jazykové zkoušky se může přihlásit i ten, kdo vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky neabsolvoval.

Po úspěšném absolvování přípravného kurzu k jazykové zkoušce se žák může přihlásit ke standardizované státní nebo jiné jazykové zkoušce ve škole nebo u instituce, která danou zkoušku organizuje. Škola by měla žáky informovat o místech a termínech, kdy jsou dané zkoušky organizovány. Seznam standardizovaných zkoušek stanovilo MŠMT k provedení bodu IV. a V/1 usnesení vlády ze dne 6. listopadu 2002 č. 1008 o Systému stanovování jazykových kvalifikačních požadavků u vybraného okruhu míst ve správních úřadech a prokazování jazykové kvalifikace a k naplnění čl. 3/2 Systému stanovování jazykových kvalifikačních požadavků. Forma a průběh státní jazykové zkoušky se řídí vyhláškou č. 33/2005 Sb. a organizuje ji každá jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

Jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou se na jazykových školách ukončují vydáním osvědčení o absolvování tohoto studia, které je dokladem o úspěšném zakončení tohoto typu kurzu.

ČÁST C

5. Pojetí a cíle jazykového vzdělávání

Bohaté dědictví různých jazyků a kultur je cenným společným bohatstvím, které je nutno chránit a rozvíjet. Je potřeba vyvinout značné úsilí, aby tato různorodost, která je však zároveň překážkou v komunikaci, byla proměněna ve zdroj vzájemného obohacování a porozumění.

Pouze prostřednictvím znalostí různých cizích jazyků bude možno zlepšit komunikaci a interakci mezi lidmi s odlišnými mateřskými jazyky, a tak ve světě podpořit mobilitu, vzájemné porozumění a spolupráci a překonat předsudky a diskriminaci.

Záměry a cíle jazykového učení a vyučování se vytyčují na základě zhodnocení potřeb žáků a společnosti. Vycházejí dále z úkolů, činností a procesů, jichž se budou žáci muset účastnit, aby mohli uspokojit tyto potřeby, a z kompetencí a strategií učení, které si za tím účelem potřebují budovat a rozvíjet.

Jazykové vzdělávání si klade za cíl zajistit v co největší možné míře, aby všechny vrstvy populace měly účinné prostředky k získávání znalostí jazyků jiných jazykových společenství a k získávání dovedností potřebných pro takové užívání jazyka, jež dostatečně naplňuje komunikační potřeby mluvčích. Umožní jim především:

- vypořádat se s potřebami každodenního života v cizí zemi a pomoci cizincům pobývajícím v naší zemi, aby zvládli totéž;
- vyměňovat si informace a názory s lidmi, kteří mluví jiným jazykem, a sdělovat jim své myšlenky, názory, postoje a pocity;
- lépe porozumět způsobu života a myšlení jiných lidí a jejich kulturnímu prostředí;
- vzdělávat a rozvíjet sebe sama.

Dále si jazykové vzdělávání klade za cíl:

- propagovat, povzbuzovat a podporovat snahy učitelů, aby v jazykovém vzdělávání uplatňovali následující principy:
  - vycházet při vyučování a učení se jazykům z potřeb, motivace, vlastností a možností žáků;
  - stanovit co možná nejkonkrétněji smysluplné a realistické cíle;
  - vyvíjet odpovídající metody a materiály;
  - vyvíjet vhodné formy a nástroje pro evaluaci učebních programů;
- propagovat výzkum a rozvoj takových programů, které na všech úrovních vzdělávání vedou k zavádění metod a materiálů umožňujících různým skupinám a typům žáků, aby získali komunikativní ovládnutí jazyka odpovídající jejich konkrétním potřebám;
- vybavit všechny žáky tak, aby zvládli nároky rostoucí mezinárodní mobility a užší spolupráce nejen ve vzdělávání, kultuře a vědě, ale také v obchodu a průmyslu;
- prostřednictvím účinné mezinárodní komunikace podporovat vzájemné porozumění a toleranci, respektování kulturní různorodosti a úctu k různým identitám;
- udržovat a dále rozvíjet bohatství a různorodost kulturního života prostřednictvím hlubších vzájemných znalostí národních jazyků a jazyků určitých regionů, včetně těch, jejichž vyučování není příliš rozšířeno;
- uspokojovat potřeby mnohojazyčné a multikulturní Evropy tak, že bude rozvíjet schopnost Evropanů komunikovat mezi sebou i mezi ostatními národy světa navzdory

jazykovým a kulturním bariérám. To vyžaduje, aby odpovědné orgány povzbuzovaly toto nepřetržité a celoživotní úsilí, podchycovaly je na formálním základě a finančně zajišťovaly na všech úrovních vzdělávání;

- propagovat takové metody vyučování cizích jazyků, které posilují schopnost nezávislého myšlení, úsudku a jednání v kombinaci se společenskými dovednostmi.

6. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují přenosný a univerzálně použitelný soubor vědomostí, dovedností a postojů určité komplexní kvality, které jsou významné pro vzdělávání i pro život. Každý jedinec by měl být těmito klíčovými kompetencemi dostatečně vybaven k tomu, aby se aktivně zapojil do dění ve společnosti a vedl úspěšný profesní a spokojený osobní život.

Základy klíčových kompetencí si žák utváří již od mateřské, respektive základní školy a v dalších etapách vzdělávání je dále rozvíjí a dotváří. Proces osvojování klíčových kompetencí nelze proto chápat jako konečný, ale jako proces celoživotní.

Klíčové kompetence jsou použitelné v různých situacích a kontextech. Jsou tedy multifunkční, neexistují izolovaně, ale navzájem se prolínají a doplňují. K rozvoji klíčových kompetencí musí směřovat a přispívat i vzdělávací obsah vymezený ve Školním vzdělávacím programu jazykové školy.

V období dalšího jazykového vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- **kompetence k učení**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence občanská**
- **kompetence sociokulturní**

Kompetence k učení

Žák:

- motivuje se pro další učení a usiluje o zlepšení svých jazykových znalostí;
- užívá různé strategie a metody učení;
- aktivně vyhledává a kriticky přistupuje k různým zdrojům informací;
- zhodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce;
- stanovuje si krátkodobé i postupné cíle v rámci své osobní, ale i společenské sféry života.

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá dostupných prostředků komunikace;
- používá komunikativní dovednosti při studiu, v osobním, profesním a občanském životě;
- vhodně reaguje v různých komunikačních situacích v soukromém a veřejném životě;
- výstižně formuluje své myšlenky a vyjadřuje je v projevech mluvených a psaných.

Kompetence občanská

Žák:

- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, respektuje individualitu člověka;
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty;
- dává do vzájemné souvislosti kulturu své země a kulturu země toho jazyka, kterému se učí;
- plní roli kulturního zprostředkovatele mezi těmito dvěma kulturami;
- snaží se vypořádat se stereotypními vztahy spjatými s kulturou země studovaného jazyka.

Kompetence sociokulturní

Žák:

- rozlišuje měnící se životní a pracovní podmínky, ať už v domácím, nebo cizojazyčném prostředí, a adaptuje se na ně;
- vnímá určité aspekty evropské společnosti jako každodenní život, životní podmínky, mezilidské vztahy, hodnoty, víru, postoje, neverbální komunikaci, společenské konvence, zvyky a tradice;
- uplatňuje při práci v týmu své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti;
- podílí se na organizaci společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních;
- přispívá k vytváření hodnotných mezilidských a interkulturálních vztahů.

7. Vzdělávací kurzy

Základní kurz

Charakteristika vzdělávacího kurzu

Vzdělávání v základním kurzu směřuje k osvojení základů jazyka na úrovni B1 podle stupnice Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, s časovou dotací 420 vyučovacích hodin. Po 140 hodinách je výstupní úroveň A1, po 280 hodinách A2 a po 420 hodinách B1. Kurz se dělí na tři jednotlivé ročníky, do kterých je možno se zapojit kdykoli během roku, a to podle zájmu, časových možností a znalostí uchazečů a technických i personálních možností školy.

Pro jazyky s obtížnější grafickou soustavou je možné před základním kurzem absolvovat výuku ve specializovaném kurzu v rozsahu 70 – 105 hodin.

Cílové zaměření kurzu

Žák je veden k:

- respektování a zvládání základních pravidel komunikace společnosti a kultury jednoho či více společenství, které daným jazykem hovoří;
- osvojení praktických dovedností a znalostí potřebných k efektivní komunikaci v situacích každodenního života;
- rozvoji vlastní osobnosti prostřednictvím využívání svých silných stránek a překonáváním svých slabých stránek;
- schopnosti rozvíjet své jazykové a komunikační povědomí;
- efektivnímu využívání příležitostí k učení se danému cizímu jazyku.

Střední kurz

Charakteristika vzdělávacího kurzu

Vzdělávání v kurzu pro pokročilé vede k prohlubování jazykových znalostí v celkovém rozsahu 280 až 315 vyučovacích hodin. Kurz je možné rozložit do dvou nebo tří let podle pokročilosti a zájmu uchazečů a technických i personálních možností školy. Vstupní úroveň žáků středního kurzu je B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřuje k dosažení úrovně B2.

Cílové zaměření kurzu

Žák je veden k:

- respektování a zvládání všeobecných pravidel komunikace společnosti a kultury jednoho či více společenství, které daným jazykem hovoří;
- osvojení praktických dovedností a znalostí potřebných k efektivní komunikaci v situacích každodenního života, v situacích týkající se životních podmínek, mezilidských vztahů, hodnot, názorů a postojů, jakož i společenských konvencí;
- rozvoji interkulturální způsobilosti k získání povědomí o vztahu mezi domácí a cílovou kulturou a k vyhovění požadavkům komunikace v cizím jazyce;
- schopnosti rozvíjet své sociokulturní zkušenosti a znalosti;
- plnění role kulturního zprostředkovatele;

- osvojení a rozvíjení heuristických dovedností, které zahrnují především schopnost přijímat a uplatňovat nové zkušenosti, schopnost nalézat, pochopit a předat nové informace a schopnost využívat nové technologie;
- samostatnosti ve svém učení se cizímu jazyku a jeho užívání.

Přípravný kurz ke státním jazykovým zkouškám

Charakteristika vzdělávacího kurzu

Jazyková škola poskytuje žákům přípravný kurz ke státním jazykovým zkouškám a může dle svých technických a personálních možností poskytnout přípravné kurzy k dalším jazykovým zkouškám.

Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce připravuje žáky k této zkoušce v libovolném rozsahu vyučovacích hodin a připravuje na státní jazykovou zkoušku základní, všeobecnou a speciální. Vstupní úroveň žáků přípravného kurzu ke státní jazykové zkoušce základní by měla být alespoň B1 podle Společného evropského referenčního rámce, výstupní je pak B2. Vstupní úroveň žáků přípravného kurzu ke státní jazykové zkoušce všeobecné by měla být alespoň B2, výstupní úroveň je C1. Vstupní úroveň žáků přípravného kurzu ke státní jazykové zkoušce speciální musí být C1, vzhledem k tomu, že podmínkou vykonání jazykové zkoušky speciální je úspěšné vykonání státní jazykové zkoušky všeobecné. Výstupní úroveň tohoto přípravného kurzu je pak C2.

Přípravné kurzy k jiným jazykovým zkouškám poskytují žákům potřebné vědomosti k daným zkouškám a řídí se pravidly a podmínkami daných zkoušek. Vstupní úroveň může být stanovena dle náročnosti zkoušky a příprav na ni, výstupní úroveň se řídí úrovní dané jazykové zkoušky.

Cílové zaměření kurzu

Žák je veden k:

- respektování a zvládnutí specifických pravidel komunikace společnosti a kultury jednoho či více společenství, které daným jazykem hovoří;
- osvojení všech forem dovedností a znalostí potřebných k efektivní komunikaci i ve speciálních a výjimečných situacích společenského i odborného světa;
- uvědomění si regionální a sociální různorodosti kultur, které přesahují rámec kultur spjatých s mateřským a cílovým jazykem žáka;
- motivaci poznat cílové kultury na základě vlastních zkušeností;
- rozvíjení a projevoování osobnostních vlastností v komunikativních aktech a při vlastním vzdělávání;
- užívání daného jazyka v široké škále běžných i méně běžných situací;
- osvojení dovedností potřebných pro složení vybraných jazykových zkoušek.

Konverzační kurz

Charakteristika vzdělávacího kurzu

Vzdělávání v konverzačním kurzu je určeno pro žáky s alespoň částečnou znalostí jazyka a vede k upevnování a rozvíjení nabytých jazykových znalostí. Vstupní úroveň je minimálně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, jazyková škola

však může s ohledem na poptávku otevřít několik konverzačních kurzů pro různé vstupní úrovně. Charakter jednotlivých kurzů pak určuje škola sama ve svém školním vzdělávacím programu.

Cílové zaměření kurzu

Žák je veden k:

- zvládnutí mezilidské komunikace ve studovaném jazyce v různých životních situacích a v různém kulturním prostředí;
- vymezení vlastního místa v různých situacích mezi různými komunikačními partnery;
- vyjádření vlastních potřeb a tužeb ve studovaném jazyce;
- prezentaci vlastních názorů, postojů a návrhů řešení problémů ve studovaném jazyce;
- vnímání cizího jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací;
- efektivní interakci s okolím za různých okolností;
- sebevědomému vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu při prosazování sebe sama ve studovaném jazyce;
- chápání cizího jazyka jako nezbytného nástroje celoživotního učení.

Speciální kurz

Charakteristika vzdělávacího kurzu

Vzdělávání ve speciálním kurzu je zaměřeno na specifické požadavky žáka. Jazyková škola může dle svých technických a personálních možností nabídnout kurzy letní, intenzivní, individuální pro jednotlivce, dvojici či jinak početnou skupinu žáků a vzdělávací obsah přizpůsobit jejich osobním či profesním požadavkům. Tempo a počet vyučovacích hodin škola stanoví po dohodě s uchazeči kurzu.

Vzdělávání ve speciálních kurzech se uskutečňuje formou specializovaných nebo aplikovaných kurzů a je zaměřeno na vybranou oblast společenské, vědecké, ekonomické nebo jiné odborné sféry.

Cílové zaměření kurzu

Žák je individuálním a speciálním způsobem veden k:

- zvládnutí mezilidské komunikace ve studovaném jazyce v různých životních situacích a v různém kulturním a profesním prostředí;
- vymezení vlastního místa ve specifických či odborných situacích mezi různými komunikačními a profesními partnery;
- vyjádření vlastních potřeb a přání ve studovaném jazyce;
- prezentaci vlastních názorů a odborných postojů k profesní problematice a prezentaci vlastních návrhů řešení profesních problémů ve studovaném jazyce;
- vnímání cizího jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací všeobecného, specifického či odborného charakteru;
- efektivní interakci se svým kulturním či odborným prostředím za různých okolností;
- sebevědomému vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu při prosazování sebe sama a své odbornosti ve studovaném jazyce;
- chápání cizího jazyka jako nezbytného nástroje celoživotního učení.

7.1 Základní kurz – 1. ročník (výstupní úroveň A1)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- sleduje a pochopí smysl zřetelně a pečlivě vyslovované promluvy;
- rozumí jednoduchým krátkým pokynům z každodenního života předneseným pomalu a zřetelně;
- rozumí běžným frázím v jednoduchých krátkých textech;
- rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů na známá témata;
- vyhledá v krátkém, nekomplikovaném textu jednoduché údaje;
- využívá překladový slovník.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- jednoduchou ústní i písemnou formou vyjádří izolované fráze a věty vztahující se k běžným, každodenním situacím;
- ústně i písemně sdělí základní informace o sobě a svém nejbližším okolí;
- využívá jednoduché fráze a věty v písemném i ústním projevu;
- požádá písemně či ústně o jednoduché osobní informace nebo je předá;
- napíše stručný vzkaz či jednoduchý text;
- vyslovuje foneticky správně s tolerancí menších nepřesností.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- představí sebe či jinou osobu a zapojí se do rozhovoru;
- reaguje na jednoduchá sdělení nebo je iniciuje, pokud se týkají známých a základních potřeb každodenního života;
- klade jednoduché otázky a na položené jednoduché otázky odpovídá, pokud mluví mluví pomalu, a některé výrazy opakuje;
- pochopí jednoduché dotazy a pokyny pronesené pomalu a jasně a reaguje na ně;
- požádá o zopakování nebo o objasnění výrazů či vět, kterým nerozumí;
- komunikuje v každodenních situacích foneticky správně s využitím osvojené slovní zásoby na běžná témata.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově nekomplikované a bez zvláštností uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy apod. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se můžeme setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvuková podoba jednotlivých hlásek samostatně a v různém fonetickém okolí, zvuková výstavba slova, základní zvuková stránka slova a věty, fonetická transkripce používaná u daného jazyka;
- **pravopis** – pravidla pro psaní běžných výrazů, pravidla pro psaní příslušné abecedy, včetně případných zvláštních znaků v jinak běžně používaném kódu;
- **gramatika** – základy deklinace a konjugace (pokud v jazyce existují), vyjádření kladu a záporu, základní typy vět: oznámení, otázka, rozkaz, vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, způsoby srovnávání, základní modální slovesa a jejich postavení ve větě, číslovky;
- **lexikologie** – rozpoznání jednotlivých slovních druhů, slovní zásoba z běžných oblastí lidského života, základní ustálené společenské fráze a slovní spojení;
- **syntax a stylistika** – jednoduché věty, pořádek slov.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas, nesouhlas, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, zákaz, příkaz;
- **emoce** – stylisticky jednoduchá pozitivní a negativní reakce;
- **morální postoje a funkce** – omluva, poděkování;
- **kratší písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, pozvání, stručný popis osob, zvířat, věcí nebo místa, popis běžné každodenní události, jednoduchý dotazník, jednoduchý formulář;
- **čtený či slyšený text** – jednoduché instrukce, pokyny při orientaci ve městě, běžné informační nápisy, seznamy, jednoduchý popis;
- **samostatný ústní projev** – jednoduchý popis, krátké vyprávění, krátké oznámení, reprodukce krátkého textu, jednoduchý krátký vzkaz;
- **interakce** – neformální rozhovor/korespondence;
- **informace z médií** – názvy běžných programů, základní pojmy.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – základní služby, běžné obchody, způsoby cestování;
- **oblast pracovní** – nejběžnější profese: názvy, jejich stručná pracovní náplň, základní nástroje a zařízení, popisy běžných prací;
- **oblast vzdělávací** – škola a vybavení tříd;
- **oblast osobní** – domov a domácnost, okolí, rodina a blízcí lidé, důležitá data, vztahy mezi lidmi, koníčky a vybavení pro ně, dovolená, prázdniny, lidské tělo, oblékání, běžný denní režim a obvyklé činnosti, jídlo a pití;
- **oblast osobnostní** – základní osobní vlastnosti a pocity;
- **oblast společenská** – základní společenské zdvořilostní fráze, počasí, roční období, datum a čas.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- vybrané základní informace.

7.2 Základní kurz – 2. ročník (výstupní úroveň A2)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí podstatným informacím slyšeného či reprodukováného projevu na známá a běžná témata předneseného pomalu a zřetelně;
- rozpozná téma diskuse, které je svědkem, pokud je vedena zřetelně spisovným jazykem, bez prvků dialektů;
- rozumí jednoduchým pokynům z každodenního života;
- rozumí standardně položeným a zřetelně vysloveným otázkám na běžná a známá témata;
- rozumí krátkým jednoduchým textům na známá a běžná témata;
- rozumí obsahu základních typů standardních dopisů, faxů, e-mailů a formulářů;
- porozumí obsahu obvyklých značení a nápisů na orientačních a informačních tabulích;
- porozumí jednoduchým návodům k běžným přístrojům;
- rozumí běžně používaným spisovným výrazům a základním frázím z oblastí, které se týkají každodenního života;
- vyhledá požadovanou jednoduchou informaci v běžných seznamech, příručkách, brožurách či letácích;
- používá překladový slovník.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- jednoduchou ústní i písemnou formou vyjádří svůj postoj ke každodenním či jemu známým a běžným situacím;
- ústně i písemně sdělí jednoduché informace o sobě, svém okolí a svých základních potřebách;
- jednoduše, srozumitelně, případně s menšími obtížemi hovoří o své minulosti, přítomnosti a plánech do budoucnosti;
- požádá písemně či ústně o podrobnější osobní informace nebo je předá;
- napíše jednoduchý osobní dopis, jasně strukturuje krátké písemné sdělení;
- vyslovuje správně a srozumitelně, i když cizí přízvuk je zřejmý.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- zahájí a ukončí jednoduchou konverzaci a se značnou pomocí partnera ji udrží v chodu;
- reaguje adekvátně v každodenních situacích užitím vhodných jednoduchých výrazů či obrátů a kladením zjišťovacích či doplňujících otázek;
- reaguje gramaticky správně v běžných každodenních situacích;
- požádá o zopakování nebo o objasnění výrazů či vět, kterým nerozumí;
- komunikuje foneticky správně na běžná témata s využitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků;
- ústně i písemně komunikuje s rodilými mluvčími na jemu blízká témata, s omezenou slovní zásobou a omezenými jazykovými prostředky.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově nekomplikované a bez zvláštností uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy apod. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se můžeme setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvuková výstavba slova, fonetická redukce, znělost a neznělost, zvuková stránka věty: přízvuk a rytmus, intonace u základních typů vět;
- **pravopis** – pravidla pro psaní běžných výrazů a gramatických jevů, morfémy;
- **gramatika** – vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, základní způsoby použití modálních sloves, trpný rod v přítomném čase, základní spojky a spojovací výrazy, účelové a srovnávací spojky a výrazy;
- **lexikologie** – slovní zásoba z běžných oblastí lidského života, základní kolokace a často užívaná větná spojení;
- **syntax a stylistika** – jednoduché věty, obsahově jednoduché složené věty, přímá řeč.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas, nesouhlas, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, sympatie, nesympatie, potřeba, zákaz, příkaz;
- **emoce** – sympatie/antipatie, pozitivní/negativní vztah, libost/nelibost, přání a touhy, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, lítost, poděkování, podpora;
- **kratší písemný projev** – osobní dopis, pozdrav, vzkaz, přání, pozvání, inzerát, popis základních rysů objektu nebo faktů události;
- **čtený či slyšený text** – jednoduché instrukce, pokyny při orientaci v neznámém prostředí, jednoduchý návod, běžné informační nápisy, seznamy, krátké souvislé texty na běžná témata, neformální dopis, žádost;
- **samostatný ústní projev** – stručný popis, krátké vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu;
- **interakce** – neformální rozhovor/diskuse/korespondence, řízený pohovor;
- **informace z médií** – hlavní rubriky v tisku, názvy běžných pořadů, jednoduchá reklama, stručné zprávy: počasí, sport.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, běžné služby, způsoby cestování, ubytování;
- **oblast pracovní** – běžné profese a jejich pracovní náplň, základní nástroje a zařízení, popisy běžných činností, pracovní prostředí;
- **oblast vzdělávací** – škola a její vybavení, typy škol, profese a funkce ve škole;
- **oblast osobní** – domov a domácnost, okolí, rodina a blízcí lidé, vztahy mezi lidmi, koníčky a vybavení pro ně, dovolená, prázdniny, důležitá data, lidské tělo, styl oblékání, běžný denní režim a obvyklé činnosti, jídlo a pití;
- **oblast osobnostní** – základní vlastnosti a postoje;
- **oblast společenská** – příroda, životní prostředí, kultura, sport, historie, počasí a klima.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- základní a turisticky zajímavé informace;
- běžný způsob života;
- národní symboly.

7.3 Základní kurz – 3. ročník (výstupní úroveň B1)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozpozná přání nebo pocity mluvčího, autora, vypravěče nebo účastníků rozhovoru;
- rozliší ve vyslechnutém projevu jednotlivé mluvčí;
- porozumí popisu běžných událostí;
- porozumí srozumitelně a pomalu vyslovenému záměru nebo názoru mluvčího, autora, vypravěče nebo účastníků rozhovoru;
- rozpozná hlavní myšlenku čteného textu nebo vyslechnutého projevu;
- vyhledá a postihne informaci na běžná a známá témata;
- rozumí jednoduchým návodom, předpisům, pokynům, základním technickým informacím k předmětům každodenní potřeby;
- odhadne z kontextu význam neznámých slov;
- využívá překladový slovník.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- vyjádří stručně a srozumitelně svoje myšlenky, názor a stanovisko k běžné události či problému;
- popíše v základních rysech místo, cestu, věc, osobu, událost, zkušenost, děj, své zájmy;
- reprodukuje krátký i středně dlouhý text nebo sdělení;
- logicky a jasně strukturuje nekomplikovaný souvislý neformální text;
- vyhledá, shrne a sdělí nekomplikované, s menšími nepřesnostmi i složitější informace;
- porovná a zhodnotí různé alternativy řešení běžné situace;
- vyslovuje foneticky správně a srozumitelně, snaží se o minimalizaci cizího přízvuku.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý rozhovor/diskusi a s případnou pomocí se chopí v rozhovoru iniciativy;
- reaguje srozumitelně a vhodně v běžných komunikačních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů;
- požádá o informace, vysvětlení, zopakování, objasnění nebo rozvedení toho, co bylo řečeno;
- komunikuje plynule a foneticky správně na běžná témata, správně a vhodně používá osvojené gramatické prostředky;
- vysvětlí srozumitelně a s určitou mírou podrobností svůj názor, problém, jednání.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy apod. a zjednodušené verze vybraných uměleckých děl. Texty se

vztahují ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se můžeme setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, fonetická transkripce;
- **pravopis** – interpunkce;
- **gramatika** – základní slovesné časy v činném rodě, případně vid slovesa, trpný rod přítomný a minulý, otázka, zápor, reálná podmínka, nepravidelné tvary sloves, případné další použití modálních sloves, stupňování přídavných jmen a příslovčí, základní a řadové číslovky, složené předložky, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nulové tvary, supletivnost, řízenost, shoda, slovosled;
- **lexikologie a frazeologie** – běžné a frekventované lexikální prostředky, ustálená slovní spojení, synonyma, antonyma, základní pravidla o stavbě slov, stažené tvary, slova složená a sousloví, adekvátní slovní zásoba;
- **syntax a stylistika** – základní pravidla o stavbě vět, souvětí a odstavců, přímá a nepřímá řeč.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, žádost, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, úmysl, přání, nabídka, doporučení apod.;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, lítost, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání;
- **středně dlouhý písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát, běžný formulář, stručný životopis, příběh, popis;
- **kratší a středně dlouhý čtený text/slyšený projev** – popis, pokyny, veřejné oznámení, recept, upozornění, program, hodnotící názor, rozhovor, přehled zpráv, úryvek z prózy, vyprávění;
- **samostatný ústní projev** – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce textu;
- **interakce** – formální i neformální rozhovor/diskuse/korespondence, strukturovaný pohovor;
- **informace z médií** – běžné rubriky a pořady, krátké reklamy, jednoduché populárně-naučné články a pořady, krátké zprávy z tisku či televize: počasí, kultura, sport, věda a technika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – běžné veřejné služby, zdravotnictví, komunikace, správa, nákup, prodej, opravy, veřejná doprava, kulturní zařízení, program, stravování a ubytování, cestování;
- **oblast pracovní** – profese, podniky, činnosti, vybavení pracoviště, základní obchodní administrativa a korespondence, jednoduchý návod a popis práce, informační značení, situace na pracovišti;
- **oblast vzdělávací** – školní prostory, vybavení školy, učitelé, školní personál, významné dny a akce školy, kurzy;
- **oblast osobní** – prostředí domova, školy, pracoviště a blízkého okolí, rodina a vztahy, zvyky v rodině, osobní vztahy, volný čas, zábava, koníčky;

- **oblast osobnostní** – popis vlastní osobnosti, svých zájmů, zálib, názorů, postojů, aktuální postoje k okolí;
- **oblast společenská** – tradice, společenské události, kultura, sport, média v rodné zemi a v zemích EU.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické zařazení a stručný popis;
- klíčové události a osobnosti;
- základní údaje v porovnání s ČR;
- životní styl a tradice, kultura, umění a sport;
- ukázky literárních děl.

7.4 Střední kurz – 1. ročník (výstupní úroveň B1+)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozpozná hlavní myšlenku a hlavní body středně dlouhého a náročnějšího čteného textu nebo vyslechnutého projevu;
- zorientuje se v textu, který obsahuje přiměřený počet neznámých slov;
- rozumí jasně vyslovovanému záměru nebo názoru mluvčího, autora, vypravěče nebo účastníka rozhovoru;
- rozumí popisům událostí, osobním dopisům či jiné formě korespondence, např. e-mailu či textovým zprávám;
- rozpozná relevantní informace v krátkém textu nebo vyslechnutém projevu;
- porozumí složitějším návodům, předpisům, pokynům, technickým informacím k předmětům každodenní potřeby nebo z oblastí svých zájmů;
- odvozuje význam neznámých slov a víceslovných výrazů;
- účelně využívá překladový i výkladový slovník.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- reprodukuje daný delší text nebo sdělení;
- logicky a jasně strukturuje nekomplikovaný souvislý neformální text;
- vyjádří stručně a srozumitelně svoje myšlenky, názor a stanovisko ke známé události či problému;
- popíše místo, cestu, věc, osobu, své zájmy, událost, zkušenost, umělecké dílo;
- porovná různé alternativy řešení známé a běžné problémové situace;
- sdělí a shrne nekomplikované informace a s drobnými nepřesnostmi i složitější informace;
- využívá překladový slovník.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- reaguje srozumitelně a vhodně ve známých komunikačních situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů;
- komunikuje plynule a foneticky správně na známá témata, používá správně a vhodně osvojené gramatické prostředky;
- zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý rozhovor/diskusi a s případnou pomocí se chopí v rozhovoru iniciativy;
- adekvátně reaguje na otázky u pohovorů, na úřadech, při náhodných situacích společenského a veřejného života;
- vyjádří a obhájí srozumitelně a jasně své vlastní názory.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy a zjednodušené verze vybraných uměleckých děl. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se můžeme setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, fonetická transkripce;
- **pravopis** – interpunkce;
- **gramatika** – základní slovesné časy v činném rodě, případně vid slovesa, trpný rod přítomný a minulý, otázka, zápor, nepravidelné tvary sloves, širší vyjádření modality sloves, základní frázová slovesa, stupňování přídavných jmen a příslovčí, základní, řadové a násobné číslovky, složené předložky, souřadící a podřadící spojky, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nulové tvary;
- **lexikologie a frazeologie** – běžné a frekventované lexikální prostředky, ustálená slovní spojení, synonyma, antonyma, základní pravidla o stavbě slov, stažené tvary, slova složená a sousloví, běžné zkratky, adekvátní slovní zásoba;
- **základní rozdíly typické pro standardní varianty jazyka;**
- **syntax a stylistika** – základní pravidla o stavbě vět a nadvětných celků, tj. souvětí a odstavců, idiomatická spojení s předložkami, přímá a nepřímá řeč, účelové věty, podmínkové věty, časové věty, supletivnost, řízenost, shoda, slovosled.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, žádost, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, úmysl, přání, nabídka, doporučení apod.;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, lítost, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, přesvědčení, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, společenské a zdvořilostní fráze;
- **středně dlouhý písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát, běžný formulář, stručný životopis, příběh, popis;
- **kratší a středně dlouhý čtený text/slyšený projev** – popis, pokyny, shrnutí, veřejné oznámení, recept, upozornění, program, rozhovor, přehled zpráv, úryvek z prózy, vyprávění;
- **samostatný ústní projev** – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce textu;
- **interakce** – formální i neformální rozhovor/diskuse/korespondence, strukturovaný pohovor;
- **informace z médií** – běžné rubriky a pořady, krátké reklamy, populárně-naučné články a pořady, středně dlouhé zprávy z tisku či televize: počasí, kultura, sport, věda a technika, doprava.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – běžné veřejné služby, zdravotnictví, komunikace, správa, nákup, prodej, opravy, veřejná doprava, kulturní zařízení, program kulturních zařízení, společenské události, stravování a ubytování, cestování;
- **oblast pracovní** – profese, podniky, činnosti, vybavení pracoviště, obchodní administrativa a korespondence, jednoduchý návod a popis práce, informační značení, situace a události na pracovišti;
- **oblast vzdělávací** – školní prostory, vybavení školy, učitelé, školní personál, významné události a akce školy, výuka, domácí úkoly, aktivity, školní pomůcky a potřeby, kurzy;
- **oblast osobní** – prostředí domova, školy, pracoviště a blízkého okolí, rodina a vztahy, zvyky v rodině, osobní vztahy, volný čas, zábava, koníčky, dovolená, zdraví;
- **oblast osobnostní** – vnímání a hodnocení vlastní osobnosti, popis vlastností, aktuální postoje k okolí, obhajoba svých zájmů, zálib, názorů, postojů;
- **oblast společenská** – životní prostředí, tradice, společenské události, sociální problémy, kultura, sport, média, život ve městě a na venkově, pokrok ve vědě a technice.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické a ekonomické zařazení a stručný popis;
- významné události a osobnosti;
- životní styl a tradice v porovnání s ČR;
- umění a sport;
- ukázky významných literárních děl.

7.5 Střední kurz – 2. ročník (výstupní úroveň B2)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- pochopí hlavní myšlenky jazykově delších a složitějších textů, zároveň si v nich najde hlavní body a postihne detailní informace;
- rozumí výstavbě textu, postihne sled hlavních myšlenek;
- v mluveném projevu pochopí informační obsah, záměr, názor, postoj, přání a pocity autora, vypravěče, účastníků rozhovoru;
- rozumí smyslu a obsahu promluvy v médiích a z nahrávky i hlášením a pokynům na veřejných prostranstvích;
- používá různou techniku a rychlost čtení odpovídající různým textům a účelům;
- rozumí návodům, předpisům, pokynům, technickým informacím k předmětům každodenní potřeby;
- odvozuje význam neznámých slov a víceslovných výrazů na základě osvojených pravidel lexikologie a morfologie a na základě známé slovní zásoby;
- využívá různé příruční materiály, např. slovníky, encyklopedie, informativní literaturu.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- ústně či písemně reprodukuje čtený nebo slyšený text;
- logicky a jasně strukturuje souvislý písemný text, který odpovídá pravidlům úpravy textů a výstavby odstavců;
- vyjadřuje se srozumitelně a podrobně k široké škále témat;
- vyjádří jasně a srozumitelně své myšlenky a názory s různou mírou emocí;
- systematicky rozvine argumentaci a doloží ji svými názory;
- shrne, sdělí a porovná informace při popisu, prezentaci a argumentaci;
- využívá překladový i výkladový slovník.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- reaguje vhodně na situaci, vzniklý problém, argumentaci, názor, hypotézu, zhodnotí alternativní návrhy;
- komunikuje spontánně a většinou gramaticky správně, aniž by musel omezovat rozsah toho, co chce sdělit;
- zahájí, udržuje a ukončuje rozhovor bez většího úsilí;
- zapojí se aktivně do delších rozhovorů i s rodilými mluvčími, vyměňuje si informace a rady, žádá objasnění formulací, kterými si není jist;
- komentuje a dále rozvíjí sdělení a závěry partnera v komunikaci;
- jasně vysvětluje a obhájí názory za pomoci vhodných argumentů.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- vyměňuje si složitější informace a rady spojené s jeho rolí v dané situaci;
- vyhledá a shrne informace a argumenty z řady zdrojů a podá o nich zprávu;

- srozumitelně a přehledně předává podrobné informace, jasně popisuje, jak provést určitý výkon.

Učivo

Výchozí texty nesou prvky uměleckého, publicistického, populárně-naučného a odborného stylu. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy, jednoduché ukázky vybraných uměleckých děl apod. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným i méně běžným a abstraktním tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se můžeme setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvláštnosti a odlišnosti od pravidel výslovnosti, převzatá výslovnost cizích slov, upravená výslovnost cizích slov;
- **pravopis** – psaní cizích slov, zkratky, pravidla psaní velkých písmen, výjimky v pravidlech osvojeného pravopisu;
- **gramatika** – slovesné časy v činném a trpném rodě, případně vidy slovesa, širší užití modality sloves, nereálná podmínka, běžná frázová slovesa, složené předložky, souřadící a podřadící spojky, zvrtná zájmena, infinitivní tvary, časová souslednost, nepřímá otázka;
- **lexikologie a frazeologie** – méně běžné lexikální prostředky, ustálená slovní spojení, slova složená a sousloví, méně běžné zkratky, adekvátní slovní zásoba;
- **odborné výrazy a fráze na známá témata**;
- **syntax a stylistika** – složitější stavba vět a nadvětých celků, tj. souvětí a odstavců, idiomatická spojení s předložkami, přímá a nepřímá řeč, účelové věty, podmínkové věty, časové věty, přací věty, supletivnost, řízenost, shoda, slovosled.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, žádost, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, úmysl, přání, nabídka, doporučení apod.;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, lítost, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, přesvědčení, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, společenské a zdvořilostní fráze;
- **středně dlouhý písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, formální a neformální dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis, poznámky ze seminářů;
- **delší písemný projev** – životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis;
- **kratší a středně dlouhý čtený text/slyšený projev** – popis, pokyny, shrnutí, veřejné oznámení, recept, upozornění, program, rozhovor, přehled zpráv, úryvek z prózy, vyprávění;
- **samostatný ústní projev** – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu;
- **interakce** – formální i neformální rozhovor/diskuse/korespondence, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě;
- **informace z médií** – běžné i méně běžné rubriky a pořady, reklamy, populárně-naučné články a pořady, středně dlouhé zprávy z tisku či televize: počasí, kultura, sport, věda

a technika, doprava, politika, ekonomika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, formální korespondence, politické strany a orgány, veřejná vystoupení, veřejné služby, cestování, soutěže;
- **oblast pracovní** – státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, méně časté profese, nástroje a zařízení, pracovní události, zaměstnání, obchodní korespondence, reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce;
- **oblast vzdělávací** – studium v ČR i v zemích studovaného jazyka, druhy škol, naučné společnosti, profesní instituce, debaty a diskuse;
- **oblast osobní** – osobní charakteristika, popis osoby, rodina a rodinné vztahy, netradiční dovolená, netradiční koníčky, zdraví, představy o osobním životě: budoucí povolání, vzory, životní styl;
- **oblast osobnostní** – pobyt v neznámém prostředí, společenské vztahy, vztah k přírodě;
- **oblast společenská** – životní prostředí, příroda, ekologie, počasí, globální problémy, věda a technika, pokrok, umění, historie, budoucnost, aktuální problémy.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- politické a ekonomické postavení země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- současná situace a problémy v dané zemi;
- život a tradice, národní zvyky a specifika, klíčové historické události;
- vzdělávání, věda, technika, příroda, sport, umění, literatura;
- významné osobnosti, díla, úspěchy;
- jazykové zvláštnosti a odlišnosti;
- média.

7.6 Přípravný kurz ke zkoušce – státní jazyková zkouška základní (výstupní úroveň B2)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- pochopí hlavní myšlenky jazykově delších a složitějších textů a najde hlavní body, postihne detailní informace;
- rozumí textu z hlediska jeho výstavby, postihne sled hlavních myšlenek;
- v mluveném projevu pochopí informační obsah, záměr, názor, postoj, přání a pocity autora, vypravěče, účastníků rozhovoru;
- rozumí smyslu a obsahu promluvy z médií a z nahrávky, i různým hlášením a pokynům na veřejných prostranstvích;
- používá různou techniku a rychlost čtení odpovídající různým textům a účelům;
- rozumí návodům, předpisům, pokynům, technickým informacím k předmětům každodenní potřeby;
- rozliší základní a doplňující informace;
- odvozuje význam neznámých slov a víceslovných výrazů na základě osvojených pravidel lexikologie a morfolgie a na základě známé slovní zásoby;
- využívá různé příruční materiály, např. slovníky, encyklopedie, informativní literaturu.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- ústně či písemně reprodukuje čtený nebo slyšený text;
- logicky a jasně strukturuje souvislý písemný text, který odpovídá pravidlům úpravy textů a výstavby odstavců;
- vyjadřuje se srozumitelně a podrobně k široké škále témat;
- vyjádří jasně a srozumitelně své myšlenky a názory s různou mírou emocí;
- systematicky rozvine argumentaci a doloží ji svými názory;
- shrne, sdělí a porovná informace při popisu, prezentaci a argumentaci;
- využívá překladový i výkladový slovník.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- komunikuje spontánně a gramaticky správně, aniž by zjevně musel omezovat rozsah toho, co chce sdělit;
- komentuje a dále rozvíjí sdělení a závěry partnera v komunikaci;
- zahájí, udržuje a ukončuje rozhovor, aniž by ho to stálo nepřiměřené úsilí;
- reaguje na situaci, vzniklý problém, argumentaci, názor, hypotézu, zhodnotí alternativní návrhy a volí rovinu formálnosti adekvátně k daným okolnostem;
- jasně vysvětluje a obhajuje názory za pomoci vhodných argumentů;
- zapojí se aktivně do delších rozhovorů a udržuje kontakt s rodilými mluvčími;
- vyměňuje si informace a rady, žádá objasnění formulací, kterými si není jist.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- srozumitelně a přehledně předává podrobné informace, jasně popisuje, jak provést určitý výkon;
- vyhledá a shrne informace a argumenty z řady zdrojů a podá o nich zprávu;
- vyměňuje si složitější informace a rady v širokém okruhu záležitostí spojené s jeho rolí v dané situaci.

Učivo

Výchozí texty nesou prvky uměleckého, publicistického, populárně-naučného a odborného stylu. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy, jednoduché ukázky vybraných uměleckých děl apod. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným i méně běžným a abstraktním tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se můžeme setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvláštnosti a odlišnosti od pravidel výslovnosti, převzatá výslovnost cizích slov, upravená výslovnost cizích slov, slova se dvěma přízvuky;
- **pravopis** – psaní cizích slov, zkratky, pravidla psaní velkých písmen, výjimky v pravidlech osvojeného pravopisu;
- **gramatika** – slovesné časy v činném a trpném rodě, případně vidy slovesa, širší užití modalit sloves, trpný rod se dvěma podmínkami, nereálná podmínka, běžná frázová slovesa, složené předložky, souřadící a podřadící spojky, zvrtná zájmena, infinitivní tvary, časová souslednost, nepřímá otázka;
- **lexikologie a frazeologie** – méně běžné lexikální prostředky, ustálená slovní spojení, slova složená a sousloví, slovní zásoba vztahující se ke konkrétním a běžným i méně běžným tématům, vycházející z autentických situací, se kterými se můžeme setkat běžně i méně často v každodenním životě nebo jen ve specifických kruzích;
- **odborné výrazy a fráze na známá témata**;
- **syntax a stylistika** – syntakticky složitější stavba vět a nadvětých celků, tj. souvětí a odstavců, idiomatická spojení s předložkami, méně běžné zkratky, přímá a nepřímá řeč, účelové věty, podmínkové věty, časové věty, práci věty.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, žádost, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, úmysl, přání, nabídka, doporučení;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, lítost, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, přesvědčení, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, společenské a zdvořilostní fráze;
- **středně dlouhý písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, formální a neformální dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis, poznámky ze seminářů;
- **delší písemný projev** – životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis;
- **kratší a středně dlouhý čtený text/slyšený projev** – popis, pokyny, shrnutí, veřejné oznámení, recept, upozornění, program, rozhovor, přehled zpráv, úryvek z prózy,

vyprávění;

- **samostatný ústní projev** – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, oznámení, hlášení, delší vzkazy, prezentace, veřejný projev, reprodukce textu;
- **interakce** – formální i neformální rozhovor/diskuse/korespondence, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě;
- **informace z médií** – běžné i méně běžné rubriky a pořady, reklamy, populárně-naučné články a pořady, středně dlouhé zprávy z tisku či televize: počasí, kultura, sport, věda a technika, doprava, politika, ekonomika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, politické strany a orgány, veřejná vystoupení, veřejné služby, pasy, cestování, vystoupení, soutěže;
- **oblast pracovní** – státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, méně časté profese, nástroje a zařízení, pracovní události, obchodní korespondence, reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce;
- **oblast vzdělávací** – studium a typy škol v ČR i v zemích studovaného jazyka, naučné společnosti, profesní instituce, debaty a diskuse;
- **oblast osobní** – osobní charakteristika, popis osoby, rodina a rodinné vztahy, domov a domácnost, přátelé, mezilidské vztahy, volný čas, móda, představy o osobním životě: budoucí povolání, vzory, životní styl, prevence a ochrana zdraví;
- **oblast osobnostní** – charakterové vlastnosti, vzory a idoly, pobyt v cizím prostředí, krajina, společenské vztahy, blízcí lidé, spolupracovníci, umělecké předměty, domácí potřeby, vybavení pro sport a zábavu, životní styl, netradiční dovolená, netradiční koníčky, recepty, romány, časopisy;
- **oblast společenská** – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy, život ve městě a na venkově, kultura a společenský život, věda a technika, pokrok, umění, historie, budoucnost, aktuální problémy.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické, historické, politické a ekonomické postavení příslušné země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- současná situace a aktuální problémy v dané zemi;
- život a tradice, národní zvyky a specifika, klíčové historické události;
- vzdělávání, věda, technika, příroda, sport, umění, literatura, ukázky z děl;
- významné osobnosti, díla, úspěchy;
- jazykové zvláštnosti a odlišnosti různých vrstev jazyka;
- média, média a jejich účinky, informace o událostech většího významu.

7.7 Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce všeobecné (výstupní úroveň C1)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- čte s porozuměním delší, obsahově náročné faktografické i beletristické texty, včetně odborných článků a technických instrukcí, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru;
- rychle přehledne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy, a rozhodne, zda je podrobněji studovat;
- rozumí i obsahově složitým abstraktním promluvám, pronášeným rodilými mluvčími i v hovorovém tempu k tématům z různých oblastí života;
- sleduje s porozuměním promluvy v médiích, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;
- rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, dokonce i tehdy, kdy se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;
- v promluvách rozpozná širokou škálu idiomatických a hovorových výrazů;
- zvolí a užívá vhodné druhy výkladových, idiomatických a odborných slovníků.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;
- stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitěm a přirozeněm stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;
- pohotově se vyjadřuje, plynule a bez systémových chyb i ke složitým tématům;
- jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem;
- vytváří propracované popisy a vyprávění, začlení do nich vedlejší témata, rozvíjí konkrétní myšlenky;
- používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- pohotově a efektivně používá jazyk při společenských a pracovních rozhovorech;
- přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích;
- klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;
- přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady;
- běžně komunikuje prostřednictvím médií.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě;
- vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich

detailní zprávu;

- jasně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnosti;
- podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově poměrně komplikované, mohou být i uměleckého, publicistického, populárně-naučného nebo odborného stylu. Zdroji textů jsou média, audiozáznamy, beletrie a populárně-naučná literatura. Texty se vztahují k nejrůznějším oblastem života, témata jsou konkrétní i abstraktní.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – fonetická redukce, přízvuk, rytmus a intonace, sociolingvistické varianty výslovnosti;
- **pravopis** – pravidla u složitějších slov, interpunkce, ortografické znaky;
- **gramatika** – deklinace a konjugace, všechny gramatické časy v činném a trpném rodě, složitá souvětí se všemi typy vedlejších vět, složité infinitivní vazby, specifické vyjádření modality, nepřímá řeč ve všech typech vedlejších vět, gramatická inverze, transformace, zvláštní slovesné tvary: gerundium, konjunktiv, přechodníky apod.;
- **lexikologie a frazeologie** – široká slovní zásoba z nejrůznějších oblastí života, běžně užívané idiomy, frázová slovesa, přísloví, produktivní způsoby tvoření slov: sufixy, prefixy, konverze slovních druhů, zkratky a zkratková slova;
- **odborné výrazy a fráze na známá témata** – odborné názvy a fráze;
- **syntax a stylistika** – složitá souvětí, spojování složitých vět, složité případy pořádku slov, výstavba textů.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz, stížnost, varování;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení;
- **kratší písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, e-mail, úřední dopis, žádost, stížnost, inzerát, strukturovaný životopis;
- **delší písemný projev** – podrobný životopis, vyprávění, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis, referát, zpráva, recenze, argumentace;
- **čtený či slyšený text** – složité poslechové texty různého typu a stylu, včetně diktátů namluvených rodilými mluvčími hovorovým tempem, delší, obsahově náročné faktografické a beletristické texty k nácviku čtení s porozuměním;
- **informace z médií** – aktuální tematika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, služby, obchody, politické strany, volby, veřejná jednání a vystoupení, soutěže, státní správa, poštovní, bankovní a dopravní služby, cestování;
- **oblast pracovní** – firmy, průmysl, zemědělství, doprava, zaměstnanost, různé druhy profesí, pracovní události, přijímací řízení, pracovní smlouva, popis práce, bezpečnost

práce, stroje a nástroje, pracovní postupy, návody;

- **oblast vzdělávací** – typy škol, škola a její vybavení, školní předměty, průběh vyučování, osobnost učitele, hodnocení prospěchu, zkoušky, certifikáty, vědecké společnosti a kluby;
- **oblast osobní** – běh života, rodina, společenské vztahy, domov, vybavení domácnosti, dovolená, zdraví, stravování, životní styl, styl oblékání;
- **oblast osobnostní** – charakterové vlastnosti, koníčky, zájmy, názory a postoje, náboženství, témata daná zájmovou oblastí žáka;
- **oblast společenská** – příroda, počasí, životní prostředí, život na venkově a ve městě, věda a technika, divadlo a kino, hudba a koncerty, architektura, malířství, sochařství, literatura, tradice, sporty a sportovní hry, společenské akce a hry, média, pokrok ve společnosti, problémy současné společnosti.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- místa turistického zájmu;
- vzdělávání, věda, technika, sport, příroda, umění;
- národní záliby a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti;
- literatura – beletrie psaná současným moderním jazykem.

REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- vzdělávání a kultura;
- místa turistického zájmu;
- věda a technika, sport, příroda, umění;
- národní tradice a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti.

7.8 Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce speciální, obor překladatelský (výstupní úroveň C2)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- čte s porozuměním všechny formy textů či písemného projevu, včetně obsahově náročnějších literárních a odborných textů;
- rozumí strukturu a obsahu dlouhých a složitých textů, postihne v nich detailní informace;
- postihne sled děje i v detailech v nejrůznějším písemném projevu;
- používá různou techniku a rychlost čtení odpovídající různým textům a účelům.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- přeloží všechny formy písemného projevu, včetně textů uměleckých i abstraktních, náročných svou stavbou i jazykem;
- v písemném překladu efektivně zpracovává i jemné stylistické rozdíly a převádí je do cílového jazyka;
- gramaticky a stylisticky správně přeloží různě dlouhý a obsahově náročný text z mateřského jazyka do studovaného a naopak;
- písemně, systematicky a pragmaticky rozvine své názory a argumentaci, své postoje rychle přeformuluje různými způsoby, stejně tak vyjádří různé významové rozdíly;
- napíše jasný a srozumitelný text stylem odpovídajícím zadání, dbá na logický sled informací a na jazykovou přesnost, provázanost a na správnou volbu jazykových prostředků;
- písemně zaznamená podstatné i detailní myšlenky a údaje z delšího přečteného i vyslechnutého textu; bezchybně používá v písemné formě idiomatické, frazeologické a hovorové výrazy, registruje a efektivně používá i expresivní slovní zásobu;
- bezchybně používá v písemné formě idiomatické, frazeologické a hovorové výrazy, registruje a efektivně používá i expresivní slovní zásobu.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- bez obtíží komunikuje písemnou formou spontánně a gramaticky správně, a to v různých stylech;
- volí rovinu formálnosti adekvátně k daným okolnostem;
- jasně vysvětlí a obhájí názory v písemné formě za pomoci vhodných argumentů.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- vyměňuje si složité informace a rady spojené s různými situacemi ve společenském, uměleckém, odborném i vědeckém světě;
- vyhledá a shrne základní i detailní informace a argumenty z jednoho i více zdrojů a podá o nich zprávu;
- spolehlivě předává v písemné podobě podrobné informace na nejrůznější témata;

- podrobně a jasně písemně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnost.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově poměrně komplikované, mohou být i uměleckého, publicistického, populárně-naučného nebo odborného stylu. Zdroji textů jsou média, audiozáznamy, videozáznamy, beletrie a populárně-naučná literatura. Texty se vztahují k nejrůznějším oblastem života, témata jsou konkrétní i abstraktní.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvuková výstavba slov, zvuková stránka věty, fonetické rysy spisovného jazyka a jeho hovorové varianty, rytmické členění výpovědi, konvence používané k prezentaci spisovné výslovnosti;
- **pravopis** – pravidla složitých i méně frekventovaných slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci;
- **gramatika** – komplexní přehled všech gramatických jevů: složitá souvětí, odvozování, transpozice, transformace, valence, jmenné a verbální fráze, prefixy, sufixy atd., gramatický systém studovaného jazyka, vztahy mezi gramatickými jevy mateřského a studovaného jazyka;
- **lexikologie a frazeologie** – bohatá slovní zásoba z profesně orientovaných oblastí života, lexikální systém cizího jazyka v konfrontaci s mateřským jazykem, vztahy mezi lexikálními jevy výchozího a cizího jazyka, aktuální tendence ve vývoji lexika studovaného i mateřského jazyka;
- **odborné výrazy a fráze** – odborné názvy a fráze z oblastí blízkých i cizích;
- **syntax a stylistika** – složitě idiomy, ustálené větné rámce, produktivní způsoby tvoření slov, složitě případy pořádku slov, jako např. inverze, texty na jakákoliv témata.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – profesionálně korektní reakce na všechny situace vzniklé při překladu nebo komunikaci;
- **emoce** – adekvátní překlad emočních projevů autorů jednotlivých textů;
- **morální postoje a funkce** – přiznání, lítost, omluva, odsouzení, pochvala, adekvátní postavení překladatele jako zprostředkovatele komunikace jedinců či kolektivu, zásady chování překladatele, kultura projevu v cizím i mateřském jazyce;
- **písemný projev** – písemné projevy libovolné délky i obsahu plně odpovídající úzu cizího a zároveň pracovního jazyka, stylisticky vhodná a srozumitelná formulace vlastních myšlenek a názorů; písemný záznam podstatných myšlenek a údajů z delšího vyslechnutého projevu i přečteného textu;
- **čtený či slyšený text** – překlad z cizího jazyka do mateřštiny i z mateřského jazyka do cizího, sdělení informativního rázu ze společenskovedních i technických oborů;
- **informace z médií** – systematická práce se všemi druhy médií jako pramenem informací i výchozím materiálem pro nácvik překladu.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, úřady, orgány, politické strany a orgány, služby, soutěže;
- **oblast pracovní** – státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, administrativa, různé druhy profesí, pracovní události, přijímací řízení, pracovní smlouva, popis práce, bezpečnost práce, zařízení, stroje a nástroje, pracovní postupy, návody, technika

překlada a překladatelské postupy;

- **oblast vzdělávací** – základní, střední, vyšší střední a vysoké školství, vědecké a naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentské aktivity, materiální zázemí studia, diskuse;
- **oblast osobní** – běh života, rodina, rodinné a společenské vazby, domov, dům a jeho zařízení, dovolená, cestování, lidské tělo, prevence a ochrana zdraví, rizika a nehody, jídlo, stravovací návyky, zdravá výživa, denní program, styl oblékání, vybavení pro volný čas;
- **oblast osobnostní** – osobnostní a profesionální předpoklady překladatelské práce;
- **oblast společenská** – příroda, počasí, životní prostředí, věda a technika, návštěva divadla a kina, koncertů, hudební styly, architektonické styly, malířství, sochařství, literatura, tradice, sporty a sportovní hry, společenské akce a hry, média, pokrok ve společnosti, aktuální problémy.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- místa turistického zájmu;
- vzdělávání, věda, technika, sport, příroda, umění;
- národní záliby a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti;
- literatura – beletrie psaná současným moderním jazykem.

REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- vzdělávání a kultura;
- místa turistického zájmu;
- věda a technika, sport, příroda, umění;
- národní tradice a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti.

PRAKTICKÉ ZÁSADY PŘEKLADATELSKÉ PRÁCE⁵

- orientace v cizojazyčných textech různého obsahu a zaměření;
- hlavní myšlenky a nejdůležitější údaje;
- význam citací, aluzí na realitu zemí studovaného jazyka i ČR a EU;
- teorie překladu a použití v praxi;
- výstižná a srozumitelná písemná formulace obsahu textu, který má být přeložen;
- studium reálií studovaného jazyka i ČR a EU zejména prostřednictvím překladatelských prací;
- systematické rozšiřování slovní zásoby, budování škály synonym, vytváření slovníčku odborných výrazů, využívání slovníků a encyklopedií, eventuálně dalších materiálů, prevence vlivu interference obou pracovních jazyků;
- základní princip překladu – dynamická ekvivalence, funkční přístup;
- tradiční překladatelské postupy – transkripce, kalk, substituce, transpozice, modulace, ekvivalence, adaptace;
- soustavný aktivní rozvoj lexikálního systému;
- systémové srovnání výchozího a cílového jazyka na všech jazykových rovinách;
- hypersyntaktické jevy (koheze, koherence);
- interferenční jevy – „faux amis“, tzv. zrádná slova.

---

⁵ Uvedené zásady vyjadřují odborné a etické principy, kterými se překladatel/tlumočník ve své profesi řídí. Jejich uvedení v ŠVP není povinné a je na zvážení vedení školy, jakým způsobem tyto zásady svým žákům předá.

7.9 Přípravný kurz ke státní jazykové zkoušce speciální, obor tlumočnický (výstupní úroveň C2)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí obsahu delšího souvislého ústního projevu i dialogu z různých oblastí, týkajících se nejrůznějších témat, který pronáší rodilý mluvčí nebo cizinec i v rychlejším tempu a s málo pečlivou výslovností;
- rozumí ústnímu projevu rodilého mluvčího i cizince nejen v rámci osvojených jazykových prostředků, ale i se značně velkým podílem neznámého jazykového materiálu, včetně jevů hovorového jazyka;
- orientuje se v ústním projevu, zachytí a utřídí důležité myšlenky a údaje;
- zaznamenává si písemně podstatné myšlenky a údaje z delšího vyslechnutého projevu;
- stylisticky vhodně a srozumitelně formuluje vlastní myšlenky a názory;
- při tlumočení z listu používá různé strategie čtení, aby dosáhl rychlosti odpovídající cíli čtení, tj. porozumění delším, obsahově různorodým textům s přiměřeným množstvím neznámého jazykového materiálu.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- pohotově reaguje v rozhovoru i v diskusi ve standardních i náročných situacích společenského i pracovního styku s rodilými mluvčími i cizinci hovořícími příslušným cizím jazykem;
- zapojí se do jakékoliv konverzace nebo diskuse, včetně profesně orientovaných a úzce odborných témat;
- vyjadřuje se za všech okolností spontánně, plynule, srozumitelně a přesně;
- souvisle hovoří na témata kulturního, hospodářského i politického života zemí příslušné jazykové oblasti, ČR i států EU.

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- komunikuje spontánně a gramaticky správně bez potíží ústní i písemnou formou;
- volí rovinu formálnosti svého projevu adekvátně k daným okolnostem;
- bez problémů se aktivně zapojí do delších rozhovorů s rodilými mluvčími na jakákoliv témata;
- bezchybně argumentuje a oponuje, vyhne se komunikačním problémům a opět se k nim vrátí, aniž by to účastníci hovoru postřehli;
- problém ve vyjadřování vyřeší rychlou a bezchybnou reformulací, kterou ostatní mluvčí ani nepostřehnou;
- okamžitě gramaticky a stylisticky správně reaguje na situaci, vzniklý problém, argumentaci, názor, hypotézu, zhodnotí alternativní návrhy;
- jasně vysvětlí a obhájí názory za pomoci vhodných argumentů v písemné i ústní formě.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- vyměňuje si složité informace a rady spojené s různými situacemi ve společenském, uměleckém, odborném i vědeckém světě;
- vyhledá a shrne základní i detailní informace a argumenty z nejrůznějších zdrojů a podá o nich podrobnou zprávu v ústní i písemné podobě;
- spolehlivě předává podrobné informace na jakákoliv témata v ústní i písemné podobě;
- tlumočí bez obtíží konsektivně z cizího jazyka do mateřského i z mateřského do cizího jazyka sdělení standardního informativního rázu ze společenskovedních i technických oborů a náročná sdělení z vlastního oboru;
- tlumočí přesně z listu, zpracovává i jemné stylistické rozdíly a citlivě je převádí do cílového jazyka;
- tlumočí se záznamem i bez záznamu;
- tlumočí unilaterálně i bilaterálně;
- řídí se zásadami tlumočnické anotace a její spolehlivé interpretace, řeší jakýkoli komunikační problém.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově poměrně komplikované, mohou být i uměleckého, publicistického, populárně-naučného nebo odborného stylu. Zdroji textů jsou média, audiozáznamy, videozáznamy, beletrie a populárně-naučná literatura. Texty se vztahují k nejrůznějším oblastem života, témata mohou být konkrétní i abstraktní.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvuková výstavba slov, zvuková stránka věty, fonetické rysy spisovného jazyka a jeho hovorové varianty, rytmické členění výpovědi, konvence používané k prezentaci spisovné výslovnosti;
- **pravopis** – pravidla složitých i méně frekventovaných slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci;
- **gramatika** – komplexní přehled všech gramatických jevů: složitá souvětí, odvozování, transpozice, transformace, valence, jmenné a verbální fráze, prefixy, sufixy atd., gramatický systém studovaného jazyka, vztahy mezi gramatickými jevy mateřského a studovaného jazyka;
- **lexikologie a frazeologie** – bohatá slovní zásoba z profesně orientovaných oblastí života, lexikální systém cizího jazyka v konfrontaci s mateřským jazykem, vztahy mezi lexikálními jevy výchozího a cizího jazyka, aktuální tendence ve vývoji lexika studovaného i mateřského jazyka;
- **odborné výrazy a fráze** – odborné názvy a fráze z oblastí blízkých i cizích;
- **syntax a stylistika** – složité idiomy, ustálené větné rámce, produktivní způsoby tvoření slov, složité případy pořádku slov.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – profesionálně korektní reakce na všechny situace vzniklé při tlumočení jedinci i kolektivu;
- **emoce** – zachování zdrženlivého profesionálního postoje k emočním projevům jedince či kolektivu, jejichž promluva je tlumočena;
- **morální postoje a funkce** – přiznání, lítost, omluva, odsouzení, pochvala, adekvátní

postavení tlumočnicka jako zprostředkovatele komunikace jedinců či kolektivů, zásady chování tlumočnicka, kultura projevu v cizím i mateřském jazyce;

- **písemný projev** – písemné projevy libovolné délky i obsahu plně odpovídající úzu cizího, tedy pracovního jazyka, písemný záznam podstatných myšlenek a údajů z delšího vyslechnutého projevu i přečteného textu;
- **čtený či slyšený text** – konsekutivní tlumočení z cizího jazyka do mateřštiny i z mateřského jazyka do cizího, sdělení informativního rázu ze společenských i technických oborů, principy tlumočnické notace a její interpretace, tlumočení ze záznamu i bez záznamu, tlumočení unilaterální i bilaterální, tlumočení z listu;
- **informace z médií** – systematická práce se všemi druhy médií jako pramenem informací i výchozím materiálem pro nácvik tlumočení.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, úřady, orgány, politické strany a orgány, služby, soutěže;
- **oblast pracovní** – státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, administrativa, různé druhy profesí, pracovní události, přijímací řízení, pracovní smlouva, popis práce, bezpečnost práce, zařízení, stroje a nástroje, pracovní postupy, návody, technika tlumočení a tlumočnické postupy;
- **oblast vzdělávací** – základní, střední, vyšší střední a vysoké školství, vědecké a naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentské aktivity, materiální zázemí studia, diskuse;
- **oblast osobní** – běh života, rodina, rodinné a společenské vazby, domov, dům a jeho zařízení, dovolená, cestování, lidské tělo, prevence a ochrana zdraví, jídlo, stravovací návyky, zdravá výživa, denní program, styl oblékání, vybavení pro volný čas;
- **oblast osobnostní** – osobnostní a profesionální předpoklady tlumočnické práce;
- **oblast společenská** – příroda, počasí, životní prostředí, věda a technika, návštěva divadla a kina, koncertů, hudební styly, architektonické styly, malířství, sochařství, literatura, tradice, sporty a sportovní hry, společenské akce a hry, média, pokrok ve společnosti, aktuální problémy.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- místa turistického zájmu;
- vzdělávání, věda, technika, sport, příroda, umění;
- národní záliby a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti;
- literatura – beletrie psaná současným moderním jazykem.

REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- vzdělávání a kultura;
- místa turistického zájmu;
- věda a technika, sport, příroda, umění;
- národní tradice a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti.

PRAKTICKÉ ZÁSADY TLUMOČNICKÉ PRÁCE⁶:

- orientace v cizojazyčných projevech různého obsahu a zaměření;
- vystihnout hlavní myšlenky a nejdůležitějších údajů;
- význam citací, aluzí na realitu země studovaného jazyka i ČR a EU, „faux amis“ (tzv. zrádná slova);
- stručný, přehledný a srozumitelný záznam klíčových bodů sdělení i jeho logické struktury za použití prvků tlumočnického zápisu;
- pohotová, výstižná a srozumitelná ústní formulace obsahu projevu nebo textu, který má být tlumočen, princip ekonomie vyjadřování;
- kultura projevu v cizím i mateřském jazyce;
- zásady tlumočnické etiky, zachování mlčenlivosti o neveřejných informacích;
- systematické rozšiřování slovní zásoby, budování škály synonym, vytváření slovníčku odborných výrazů, využívání slovníků a encyklopedií, eventuálně dalších materiálů, prevence vlivu interference obou pracovních jazyků;
- metodika tlumočení a soustavný průpravný nácvik, aktivní poslech s porozuměním, speciální cvičení, zvyšování pohotovosti a kvality ústního vyjadřování;
- soustavný nácvik konsektivního tlumočení unilaterálního i bilaterálního, fakultativní nácvik základů simultánního tlumočení s použitím sluchátkového rozvodu.

---

⁶ Uvedené zásady vyjadřují odborné a etické principy, kterými se překladatel/tlumočnick ve své profesi řídí. Jejich uvedení v ŠVP není povinné a je na zvážení vedení školy, jakým způsobem tyto zásady svým žákům předá.

7.10 Konverzační kurz základní (výstupní úroveň B1)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- vyslovuje foneticky správně a srozumitelně s drobnými nepřesnostmi;
- reaguje samostatně a s jistou mírou sebejistoty v běžných, každodenních situacích;
- přetlumočí vlastními slovy vyslechnutý kratší text nebo projev;
- přetlumočí vlastními slovy jednoduchý obsah knihy či filmu;
- popíše běžné události, každodenní zážitky, časté problémy a svoje plány do budoucna, zážitky z minulosti;
- obhájí v základních bodech své názory;
- zapojí se s menším zaváháním do diskuse na běžná témata.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- vyměňuje si jednoduché informace a rady v každodenních situacích;
- předává základní informace na běžná a známá témata;
- stručně, ale srozumitelně a jasně popisuje jednoduché činnosti.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově uspořádané, mají logickou strukturu, jsou informačního a popisného charakteru. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy apod. a zjednodušené verze vybraných uměleckých děl. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se lze setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, fonetická transkripce;
- **pravopis** – interpunkce;
- **gramatika** – základní slovesné časy v činném rodě, případně vid slovesa, trpný rod přítomný a minulý, otázka, zápor, reálná podmínka, nepravidelné tvary sloves, případně další použití modálních sloves, stupňování přídavných jmen a příslovcí, základní a řadové číslovky, složené předložky, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, nulové tvary, supletivnost, řízenost, shoda, slovosled;
- **lexikologie a frazeologie** – běžné a frekventované lexikální prostředky, ustálená slovní spojení, synonyma, antonyma, základní pravidla o stavbě slov, stažené tvary, slova složená a sousloví, adekvátní slovní zásoba;
- **syntax a stylistika** – základní pravidla o stavbě vět, souvětí a odstavců, přímá a nepřímá řeč.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, žádost, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, úmysl, přání, nabídka, doporučení apod.;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, lítost, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání;
- **středně dlouhý písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát, běžný formulář, stručný životopis, příběh, popis;
- **kratší a středně dlouhý čtený text/slyšený projev** – popis, pokyny, veřejné oznámení, recept, upozornění, program, hodnotící názor na dílo, rozhovor, přehled zpráv, úryvek z prózy, vyprávění;
- **samostatný ústní projev** – popis, srovnání, vyprávění, krátké oznámení, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce textu;
- **interakce** – formální i neformální rozhovor/diskuse/korespondence, strukturovaný pohovor;
- **informace z médií** – běžné rubriky a pořady, krátké reklamy, jednoduché populárně-naučné články a pořady, krátké zprávy z tisku či televize: počasí, kultura, sport, věda a technika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – běžné veřejné služby, zdravotnictví, komunikace, správa, nákup, prodej, opravy, veřejná doprava, kulturní zařízení, program, stravování a ubytování, cestování;
- **oblast pracovní** – profese, podniky, činnosti, vybavení pracoviště, základní obchodní korespondence, jednoduchý návod a popis práce, značení, situace na pracovišti;
- **oblast vzdělávací** – školní prostory, vybavení školy, učitelé, školní personál, významné dny a akce školy, kurzy;
- **oblast osobní** – prostředí domova, školy, pracoviště a blízkého okolí, rodina a vztahy, zvyky v rodině, osobní vztahy, volný čas, zábava, koníčky;
- **oblast osobnostní** – popis vlastní osobnosti, svých zájmů, zálib, názorů, postojů, aktuální postoje k okolí;
- **oblast společenská** – životní tradice, společenské události, kultura, sport, média v rodné zemi a v EU.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické zařazení a stručný popis;
- klíčové události a osobnosti;
- základní údaje v porovnání s ČR;
- životní styl a tradice, kultura, umění a sport;
- ukázky literárních děl.

7.11 Konverzační kurz základní (výstupní úroveň B2)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- vyslovuje foneticky správně a srozumitelně;
- reaguje pohotově, samostatně a jistě v běžných i méně běžných situacích;
- přetlumočí vlastními slovy vyslechnutý kratší i středně dlouhý text nebo projev;
- přetlumočí vlastními slovy obsah knihy či filmu;
- popisuje běžné i méně běžné události, každodenní i minulé zážitky, aktuální problémy a svoje plány do budoucna;
- obhájí svoje přesvědčení a stanovisko;
- bez větších problémů se zapojí do diskuse na aktuální, účastníkům diskuse známá témata.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- vyměňuje si základní i doplňující informace a rady v běžných i méně běžných situacích;
- předává základní informace na známá i neznámá témata;
- srozumitelně a jasně předává popis aktuální, známé činnosti.

Učivo

Výchozí texty nesou prvky uměleckého, publicistického, populárně-vědeckého a naučného stylu. Zdroji textů jsou zpravidla média, veřejné nápisy nebo značení, audiozáznamy, jednoduché ukázky vybraných uměleckých děl apod. Texty se vztahují ke konkrétním a běžným i méně běžným a abstraktním tématům a vycházejí z autentických situací, se kterými se lze setkat v každodenním životě i při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – zvláštnosti a odlišnosti od pravidel výslovnosti, převzatá výslovnost cizích slov, upravená výslovnost cizích slov;
- **pravopis** – psaní cizích slov, zkratky, pravidla psaní velkých písmen, výjimky v pravidlech osvojeného pravopisu;
- **gramatika** – slovesné časy v činném a trpném rodě, případné vidy slovesa, širší užití modality sloves, nereálná podmínka, běžná frázová slovesa, složené předložky, souřadící a podřadící spojky, zvrtná zájmena, infinitivní tvary, časová souslednost, nepřímá otázka;
- **lexikologie a frazeologie** – adekvátní slovní zásoba méně běžných lexikálních prostředků, ustálená slovní spojení, slova složená a sousloví, méně běžné zkratky, adekvátní slovní zásoba;
- **odborné výrazy a fráze na známá témata**;
- **syntax a stylistika** – složitější stavba vět a nadvětých celků, tj. souvětí a odstavců, idiomatická spojení s předložkami, přímá a nepřímá řeč, účelové věty, podmínkové věty, časové věty, přací věty, supletivnost, řízenost, shoda, slovosled.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, žádost, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, úmysl, přání, nabídka, doporučení apod.;
- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, lítost, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, přesvědčení, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, společenské a zdvořilostní fráze;
- **středně dlouhý písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis, úřední dopis, žádost, inzerát, strukturovaný životopis, poznámky ze seminářů;
- **delší písemný projev** – životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis;
- **kratší a středně dlouhý čtený text/slyšený projev** – popis, pokyny, shrnutí, veřejné oznámení, recept, upozornění, program, hodnotící názor, rozhovor, přehled zpráv, úryvek z prózy, vyprávění;
- **samostatný ústní projev** – popis, shrnutí, srovnání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu;
- **interakce** – formální i neformální rozhovor/diskuse/korespondence, strukturovaný pohovor, náhodné situace v osobním i profesním životě;
- **informace z médií** – běžné i méně běžné rubriky a pořady, reklamy, populárně-naučné články a pořady, středně dlouhé zprávy z tisku či televize: počasí, kultura, sport, věda a technika, doprava, politika, ekonomika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, formální korespondence, politické strany a orgány, veřejná vystoupení, veřejné služby, cestování, oprávnění, soutěže;
- **oblast pracovní** – státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, běžné i méně běžné profese, nástroje a zařízení, pracovní události, zaměstnání, obchodní korespondence, reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce, informační nápisy;
- **oblast vzdělávací** – studium v ČR i v zemích studovaného jazyka, druhy škol, naučné společnosti, profesní instituce, debaty a diskuse;
- **oblast osobní** – osobní charakteristika, popis osoby, rodina a rodinné vztahy, netradiční dovolená, netradiční koníčky, zdraví, představy o osobním životě: budoucí povolání, vzory, životní styl;
- **oblast osobnostní** – pobyt v neznámém prostředí, společenské vztahy, vztah k přírodě;
- **oblast společenská** – životní prostředí, příroda, ekologie, počasí, globální problémy, věda a technika, pokrok ve společnosti, umění, historie, budoucnost, aktuální problémy.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- politické a ekonomické postavení země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- současná situace a problémy v dané zemi;
- život a tradice, národní zvyky a specifika, klíčové historické události;
- vzdělávání, věda, technika, příroda, sport, umění, literatura;
- významné osobnosti, díla, úspěchy;
- jazykové zvláštnosti a odlišnosti;
- média.

7.12 Konverzační kurz střední (výstupní úroveň C1)

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- reaguje pohotově, samostatně a jistě v běžných i méně běžných situacích;
- výstižně přetlumočí vlastními slovy vyslechnutý delší text nebo projev;
- přetlumočí vlastními slovy obsah knihy či filmu;
- popisuje minulé i aktuální události, svoje i cizí zážitky, aktuální problémy a možnosti jejich řešení;
- obhájí svoje přesvědčení a stanovisko k aktuální události;
- zapojí se do diskuse na aktuální, známá i neznámá témata;
- běžně komunikuje prostřednictvím médií.

MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI

Žák

- vyměňuje si informace a rady v nejrůznějších aktuálních situacích;
- předává podrobné informace na známá i neznámá témata;
- srozumitelně a jasně popisuje aktuální, známou i pro něho neznámou činnost.

Učivo

Výchozí texty jsou obsahově i jazykově poměrně komplikované, mohou být i uměleckého, publicistického, populárně-naučného nebo vědeckého stylu. Zdroji textů jsou média, audiozáznamy, videozáznamy, beletrie a populárně-naučná literatura. Texty se vztahují k nejrůznějším oblastem života, témata jsou konkrétní i abstraktní.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

- **fonetika** – fonetická redukce, přízvuk, rytmus a intonace, sociolingvistické varianty výslovnosti;
- **pravopis** – pravidla u složitějších slov, interpunkce, ortografické znaky;
- **gramatika** – deklinace a konjugace, všechny gramatické časy v činném a trpném rodě, složitá souvětí se všemi typy vedlejších vět, složitě infinitivní vazby, případné specifické vyjádření modality, nepřímá řeč ve všech typech vedlejších vět, gramatická inverze, transformace, zvláštní slovesné tvary: gerundium, konjunktiv, přechodníky;
- **lexikologie a frazeologie** – široká slovní zásoba z nejrůznějších oblastí života, běžně užívané idiomy, frázová slovesa, přísloví, produktivní způsoby tvoření slov: sufixy, prefixy, konverze slovních druhů, zkratky a zkratková slova;
- **odborné výrazy a fráze** – odborné názvy a fráze;
- **syntax a stylistika** – složitá souvětí, spojování složitých vět, složitě případy pořádku slov.

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

- **postoj, názor, stanovisko** – souhlas/nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost/nemožnost, nutnost, potřeba, zákaz, příkaz, stížnost, varování;

- **emoce** – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, strach;
- **morální postoje a funkce** – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení;
- **kratší písemný projev** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, e-mail, formální a neformální dopis, žádost, stížnost, inzerát, strukturovaný životopis;
- **delší písemný projev** – podrobný životopis, vypravování, úvaha, esej, podrobný popis, odborný popis, referát, zpráva, recenze, argumentace;
- **čtený či slyšený text** – složité poslechové texty různého typu a stylu, včetně diktátů namluvených rodilými mluvčími hovorovým tempem, delší, obsahově náročné faktografické a beletristické texty k nácviku čtení s porozuměním;
- **informace z médií** – aktuální tematika.

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

- **oblast veřejná** – veřejné instituce, služby, obchody, politické strany, volby, veřejná jednání a vystoupení, soutěže, státní správa, poštovní, bankovní a dopravní služby, cestování;
- **oblast pracovní** – firmy, průmysl, zemědělství, doprava, zaměstnanost, různé druhy profesí, pracovní události, přijímací řízení, pracovní smlouva, popis práce, bezpečnost práce, stroje a nástroje, pracovní postupy, návody, informační nápisy;
- **oblast vzdělávací** – typy škol, škola a její vybavení, školní předměty, průběh vyučování, osobnost učitele, hodnocení prospěchu, zkoušky, certifikáty, vědecké společnosti a kluby;
- **oblast osobní** – běh života, rodina, společenské vztahy, domov, vybavení domácnosti, dovolená, zdraví, stravování, životní styl, styl oblékání;
- **oblast osobnostní** – charakterové vlastnosti, koníčky, zájmy, názory a postoje, náboženství, témata daná zájmovou oblastí žáka;
- **oblast společenská** – příroda, počasí, životní prostředí, věda a technika, divadlo a kino, hudba a koncerty, architektura, malířství, sochařství, literatura, tradice, sport a jiné pohybové aktivity, společenské akce a hry, média, pokrok ve společnosti, aktuální problémy.

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

- geografické, historické, politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě;
- vztahy s ČR a EU;
- významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos;
- historické i současné události většího významu;
- místa turistického zájmu;
- vzdělávání, věda, technika, sport, příroda, umění;
- národní záliby a specifika, jazykové zvláštnosti a odlišnosti;
- literatura – beletrie psaná současným moderním jazykem.

ČÁST D

8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jazykové vzdělávání patří k doplňkovému, tedy nepovinnému typu vzdělávání. Vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky je plně hrazeno samotným žákem, záleží tedy na něm, do péče té které jazykové školy se svěří. Jazyková škola by měla brát v úvahu, že i žák se speciálními vzdělávacími potřebami může⁷ mít předpoklady pro jazykové vzdělání, proto by měla deklarovat možnosti vzdělávání těchto žáků (speciální podmínky jejich jazykového vzdělávání). Potom je na žákovi, aby tyto podmínky zhodnotil a podle toho se rozhodl o studiu na dané škole.

Ředitel jazykové školy rozhodne o přijetí žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání, a to na základě materiálních, personálních a organizačních podmínek školy. Jelikož v jazykových školách působí jazykově orientovaní učitelé, nemohou v žádném případě nahradit práci speciálních pedagogů. Jazykové školy jsou v tomto ohledu velice omezené. S tímto je třeba počítat ještě před vstupem do jazykové školy.

Rozhodne-li se vedení jazykové školy přijmout ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, mělo by se snažit vytvářet co nejlepší podmínky pro jeho úspěšné vzdělávání a uspokojování jeho vzdělávacích potřeb. Škola by si měla uvědomit, že vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění dostupných podpůrných opatření umožňuje žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je vhodné:

- přistupovat k nim individuálně;
- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;
- umožnit využívání podpůrných opatření při vzdělávání žáků;
- uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků jazykového vzdělávání;
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí (bezbariérové školní prostředí);
- v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů;
- spolupracovat s ostatními jazykovými školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením;
- umožnit žákovi využívání vhodných kompenzačních (technických a didaktických) pomůcek;
- poskytnout dle potřeby delší časový limit pro zadanou práci či zkoušku;
- podle míry a stupně postižení umožnit přítomnost asistenta ve výuce.

Ve své praxi se školy mohou u žáků setkat s různými druhy a stupni zdravotního postižení. Každý případ je nutné posuzovat individuálně a vycházet z ověřených metod

⁷ Zákon č. 561/2004 Sb., § 16 odst. 1.

a postupů. Má-li učitel ve třídě žáka se zdravotním postižením, je vhodné, aby s ním nejdříve promluvil a zjistil, co pro něj může udělat, aby mu usnadnil studium. Je vhodné, aby jazyková škola u zkoušek zohlednila postižení žáka, např. prodloužením délky trvání jednotlivých částí zkoušky.

K hlavním zdravotním postižením, se kterými se mohou jazykové školy při vzdělávání žáka setkat, patří:

- tělesné postižení;
- zrakové postižení;
- sluchové postižení;
- poruchy řeči;
- poruchy učení.

Tělesné postižení

Tělesně postiženým žákům, zejména žákům jednoletého jazykového kurzu, kteří docházejí do školy denně, by mělo být umožněno nechávat si učebnice ve skřínce ve škole. Žák by měl pro studium volit takovou jazykovou školu, která umožňuje bezbariérový přístup.

Zrakové postižení

Nevidomí žáci mohou navštěvovat běžné kurzy bez většího omezení. Práci jim do značné míry ulehčuje i magnetofon či diktafon (na ně lze nahrát celý kurz). Je však třeba dbát na včasný příchod žáka, aby si užívanou techniku mohl připravit s předstihem a nerušil ostatní spolužáky. Pokud je několik kurzů na stejné úrovni v různých budovách, pak je dobré nabídnout kurz na tom místě, které poskytuje lepší technické zázemí i lepší dostupnost.

Podobně, jako je možno zajistit kvalitní výuku žáků se zrakovým postižením, je možno zajistit na odpovídající úrovni i státní zkoušky. K těmto kandidátům je vždy třeba přistupovat individuálně, podle stupně postižení.

V dnešní době existuje řada moderních kompenzačních pomůcek. Je-li učitel dobře informován, není problém prostřednictvím tyflokabinetů naskenovat nejen učebnice a doplňkové materiály, ale zcela jednoduše pomocí počítače zadávat a opravovat domácí úkoly, testy atd. Pro zrakově postižené žáky je tedy dnes nejdůležitějším předpokladem kvalitního vzdělávání, aby uměli zacházet s počítačem se speciálním zařízením.

Sluchové postižení

V případě sluchového postižení je dobré změnit rozsazení žáků ve třídě. Pro sluchově postižené žáky je ideální rozmístění lavic do půlkruhu, protože si volí místo v jeho středu, odkud vidí přímo na učitele a na ostatní spolužáky, a mohou tedy snadněji odezírat. Učitel by měl hovořit směrem k žákovi se sluchovým postižením, neměl by mluvit, když je obrácen čelem k tabuli nebo když na ni píše. Je-li ve třídě žák se sluchovým postižením, je vhodné omezit všechny aktivity, při nichž hovoří více lidí najednou. Při poslechu se doporučuje umožnit žákovi sledovat přepis slyšeného textu.

Při státní či jiné jazykové zkoušce je vhodné umožnit kandidátům psaní poslechové části individuálně se sluchátky. Rovněž je vhodné zohlednit u sluchově postižených žáků nedostatky v písemném projevu.

Vady řeči

Žáci s poruchou řeči by v žádném případě neměli číst nahlas. Jsou tak vystavováni stresu a strachu z posměchu ze strany spolužáků.

Zdravotní znevýhodnění

Žáci se zdravotním znevýhodněním, což jsou žáci zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní nebo žáci s lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování, vyžadují zohlednění při výuce a individuální přístup učitele k jejich vzdělávacím potřebám. Žáci s poruchami učení potřebují velké povzbuzení a pochvalu i při malém pokroku. Písemné práce je vhodné neznámkovat, nekomentovat před kolektivem, doporučuje se formou konzultací s žákem chyby rozebrat a opravit. Učitel by v žádném případě neměl tyto žáky stresovat časovými limity. Co nestihnou udělat ve škole, mohou dokončit doma.

Žáci s poruchou psaní mohou používat počítač. Slohové práce píšou vždy v menším rozsahu a za domácí úkol. Důležité je klást důraz na mluvený projev. V odůvodněných případech lze umožnit i psaní kompozice na počítači.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Lze předpokládat, že žáky jazykových škol s právem státní jazykové školy budou i žáci mimořádně nadaní v této oblasti lidských dovedností. Přestože jde o vzdělávání, které je zcela postavené na vlastním zájmu žáků, je vhodné v konkrétních situacích přihlídnout i k mimořádnému nadání a napomoci rozvoji jazykových dovedností vhodnou organizací výuky a použitím (zvýrazněním) některých výukových metod.

Z hlediska organizace je na škole, aby podle poznaného nadání pomáhala žákům utvářet nejvhodnější cestu pro dosažení jejich očekávaného výsledku (pro absolvování státní jazykové zkoušky nebo jazykové zkoušky na jiné úrovni) – především nabídkou vhodných kurzů, modelů intenzivnější výuky, možností rychlejšího přechodu z kurzů nižší úrovně do kurzů vyšší úrovně, seskupováním nadaných na srovnatelné úrovni do společných kurzů atd.

Z hlediska samotných metod výuky je vhodné doplňování a rozšiřování vzdělávacích obsahů podle zájmu a profesních potřeb nadaných žáků, zadávání specifických úkolů na různá konverzační témata, volba náročnějších činností se zahraničním lektorem a s autentickými materiály v širším rozsahu atd.

9. Podmínky pro vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky

Pro úspěšnou realizaci vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky v pojetí RVP pro JŠ je nutné, aby škola usilovala o zajištění optimálních podmínek (materiálních, personálních, pedagogicko-psychologických, psychosociálních, hygienických a organizačních). Východiskem pro formulování souborů těchto podmínek jsou platné legislativní normy pro školská zařízení.

RVP pro JŠ definuje optimální podmínky v obecné rovině a předpokládá, že každá škola bude ve svém školním vzdělávacím programu konkretizovat podmínky, které může nabídnout.

Materiální podmínky

- kmenové (univerzální) učebny vybavené funkčním a estetickým nábytkem a multimediálním zařízením – jako základní prostory pro jednotlivé třídy a pro předem nesespecializované činnosti;
- speciální učebny – umožňující užití variantních forem a metod pro výuku jazyků, vybavené funkčním speciálním nábytkem, přístroji, didaktickým materiálem a pomůckami;
- případně prostory pro uložení pomůcek a přípravou práci učitele (kabinety) vybavené odpovídajícím nábytkem a pomůckami pro vyučování a vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho relaxaci.

Personální a pedagogicko-psychologické podmínky

- učitelé s předepsanou kvalifikací a odbornou pedagogicko-psychologickou způsobilostí pro práci s žáky různého věku, s různým zdravotním postižením a z různého sociokulturního prostředí;
- naplňování práva a zároveň povinnosti pedagogických pracovníků po dobu jejich profesní činnosti průběžně, cílevědomě a účelně se vzdělávat a využívat při tom zejména nabídky institucí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- pedagogický sbor schopný týmové práce, komunikace a spolupráce;
- řídicí pracovníci vybaveni manažerskými a organizačními schopnostmi a koncepčním myšlením;
- volba vhodných metod a organizace práce vzhledem k věku, úrovni žáků, případně jejich zdravotnímu postižení atd.

Podmínky bezpečnosti a hygieny duševní a fyzické práce, psychosociální podmínky

- respekt k individuálním možnostem žáků, funkční zpětná vazba, tolerantnost k chybám a omylům, respekt k potřebám jedince a jeho intimním problémům, eliminace možných konfliktů vyplývajících z věkových či zdravotních rozdílů mezi žáky konkrétních vzdělávacích kurzů;
- bezpečnost a ochrana zdraví žáků, učitelů a nepedagogických pracovníků školy při činnostech, které souvisejí se vzděláváním, popřípadě při jiných činnostech, respektování norem prevence;
- zkvalitňování pracovního prostředí žáků a učitelů podle požadavků hygienických předpisů, označení nebezpečných předmětů a částí využívaných objektů v souladu

s příslušnými normami, udržování objektů vyhrazených pro vzdělávání v nezávadném stavu, pravidelná technická údržba;

- seznámení se školním řádem, zásadami bezpečného chování a ustanoveními bezpečnostních předpisů a pravidel, školských i obecných, pokud se týkají vzdělávacích a výchovných činností;
- účinná ochrana žáků před násilím, šikanou, konzumací drog a před jinými společensky negativními jevy;
- vhodný režim vyučování adekvátní věku žáků, dostupnost prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře a jiné speciální služby.

Organizační a řídicí podmínky

- respektování norem školské legislativy vymezujících pravidla organizace a průběhu jazykového vzdělávání, které se realizuje podle školního vzdělávacího programu;
- účast všech učitelů na přípravě a realizaci školního vzdělávacího programu, funkční systém autoevaluačních nástrojů školy, vymezení základních evaluačních kritérií, realizace školního vzdělávacího programu;
- podpora celoživotního vzdělávání učitelů;
- základní pravidla života školy a komunikace se žáky, případně s jejich zákonnými zástupci;
- funkční a permanentně aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, partnerům školy a mezi jednotlivými aktéry vzdělávání navzájem;
- všestranná podpora aktivit školy, které navazují na výuku.

10. Zásady pro tvorbu školního vzdělávacího programu pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

Školní vzdělávací program (ŠVP) je povinnou součástí dokumentace školy a musí být zveřejněn na přístupném místě. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání na konkrétní škole.

Školní vzdělávací program musí být zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro JŠ i s obecně platnými právními předpisy. Zpracování ŠVP je zcela v kompetenci ředitele školy, který plně odpovídá za vzdělávací program své školy, za jeho soulad s rámcovým vzdělávacím programem, jeho kvalitu a realizaci. Na formulování programu, který vzniká podle konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zkušeností učitelů, podmínek školy, potřeb a oprávněných požadavků žáků, případně požadavků zřizovatele a regionu, a na zpracování jeho jednotlivých částí se podílejí i učitelé a mají spoluodpovědnost za jeho realizaci.

K návrhu ŠVP a jeho následné realizaci se vyjadřují všichni učitelé a schvalují způsob hodnocení žáků. Naplnění ŠVP a jeho soulad s rámcovým vzdělávacím programem posuzuje Česká školní inspekce a provádí v tomto smyslu svou inspekční činnost.⁸

Zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program:

- je zpracován pro všechny vzdělávací kurzy uvedené v RVP JŠ, a to v celém jejich rozsahu. Řídí se při tom požadavky rámcového vzdělávacího programu;
- stanovuje podmínky pro osvojování vzdělávacího obsahu vymezeného v rámcovém vzdělávacím programu, a tím pro utváření klíčových kompetencí žáků;
- prezentuje nabídku jazykových kurzů;
- reflektuje postavení školy v regionu a její sociokulturní prostředí;
- je založen na tvůrčí práci učitelů a využívání efektivních forem a metod výuky, neomezuje učitele v případných časových i metodických odlišnostech, které vycházejí z konkrétních potřeb žáků a ze zkušeností učitelů.

Struktura ŠVP a obsah jednotlivých částí

Podle této struktury se vytváří ŠVP pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Obsahově se řídí textem RVP JŠ.

1. Identifikační údaje

- název jazykového vzdělávacího programu (oficiální název jazykového vzdělávacího programu, ze kterého musí být zřejmé, že jde o ŠVP pro jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky vytvářený podle RVP JŠ; může být připojen i název motivační, který vyjádří vzdělávací nabídku školy);
- vzdělávací kurzy (přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám, přípravné kurzy k jiným zkouškám, konverzační kurzy, speciální kurzy, jednoleté jazykové kurzy s denní výukou apod.);
- studijní forma vzdělávání (denní, večerní, dálková, distanční a kombinovaná forma vzdělávání, e-learningové kurzy, víkendové jazykové kurzy, letní jazykové kurzy apod.);

⁸ Text vstupních odstavců vychází ze znění zákona 561/2004 Sb. (školný zákon) a vyhlášky č. 33/2005 Sb.

- předkladatel (název školy, adresa školy, jméno ředitele, kontakty);
- doporučené údaje (IČO, IZO, RED-IZO);
- zřizovatel (název, adresa, kontakty);
- platnost dokumentu (datum, podpis ředitele, razítko školy).

2. Charakteristika školy

- základní údaje o škole (velikost školy, umístění, materiální, prostorové, technické, hygienické vybavení školy);
- charakteristika pedagogického sboru (velikost sboru, kvalifikovanost, předpoklady pro zabezpečení kvality výuky aj.);
- spolupráce se vzdělávacími a jinými subjekty (školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi, mezinárodní spolupráce, partnerské školy aj.).

3. Charakteristika ŠVP

- nabízené kurzy v jednotlivých jazycích (např. pomaturitní kurz v AJ a NJ, přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám (základním, všeobecným, speciálním) v AJ, NJ, FJ, ŠJ, IJ, ČJ jako cizí jazyk, konverzační kurz v ... atd. Škola otevírá kurzy dle aktuálního zájmu v daném školním roce či jiném období);
- organizace přijímacího řízení (obsah a forma, kritéria přijetí žáka);
- organizace státních jazykových zkoušek;
- zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- organizační formy výuky a metodické postupy, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí uvedených v RVP JŠ a které jsou z hlediska pedagogických záměrů pro vzdělávací program školy charakteristické.

4. Učební plán

- výčet nabízených jazykových kurzů a jejich časové rozpětí, celkové počty hodin v jednotlivých ročnících či jiných časových obdobích;
- poznámky k učebnímu plánu vysvětlující podmínky jazykového vzdělávání;
- které státní nebo jiné jazykové zkoušky a z kterých jazyků lze na škole skládat a na které jazykové zkoušky škola zájemce připraví (JŠ může nabízet i přípravu na zkoušky, které sama neorganizuje).

5. Učební osnovy

- název jazykového kurzu;
- charakteristika jazykového kurzu;
- obsahové, časové a organizační vymezení jazykového kurzu (specifické informace o kurzu důležité pro jeho realizaci);
- distribuce a rozpracování očekávaných výstupů a učiva z RVP JŠ do jednotlivých ročníků či jiných časových období odpovídajících jazykových kurzů.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace škol

- pravidla pro hodnocení žáků (řídí se vyhláškou č. 33/2005 Sb., o státních jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a o státních jazykových zkouškách);
- autoevaluace školy (oblasti autoevaluace – v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy).

11. Slovníček použitých výrazů

Slovníček uvádí pouze ty výrazy, které jsou použity v RVP JŠ, a vysvětluje jejich význam v kontextu dokumentu. Slovníček má sloužit především ředitelům škol a učitelům, kteří budou na základě RVP JŠ vytvářet vlastní školní vzdělávací programy.

anotace

připojování poznámek a vysvětlivek k textu

autoevaluace školy

slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve *→školním vzdělávacím programu*; výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; autoevaluaci provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci; kapitola Autoevaluace školy – součást *→školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria autoevaluace a časové rozvržení *→evaluačních činností*

bilaterální tlumočení

dvousměrné tlumočení z jednoho jazyka do druhého a naopak

cíle vzdělávání na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky

cíle stanovené v *→Rámcovém vzdělávacím programu pro JŠ*, o jejichž naplnění a rozvíjení má JŠ usilovat

etapy vzdělávání

legislativně vymezené, obsahově stanovené a časově ohraničené úseky vzdělávání, které odpovídají vzdělávání podle daného *→rámcového vzdělávacího programu*

evaluační činnosti

veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve *→školním vzdělávacím programu*

heuristická dovednost

schopnost získávat, shromažďovat a třídit informace a fakta

hodnocení žáka

konečné i průběžné posouzení vzdělávacích výsledků žáků, jehož cílem je poskytnout žákům zpětnou vazbu; hodnocení vyjadřuje míru splnění požadavků kladených ve *→školním vzdělávacím programu* a míru vlastního vzdělávacího pokroku u žáků

hypersyntax

syntax zkoumající stavbu celků vyšších než věta (nadvětná syntax)

integrace žáků

zařazení žáků se zdravotním postižením do vzdělávacích kurzů, kde jsou žáci bez zdravotního postižení, a jejich vzdělávání v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami

interaktivní řečová dovednost

schopnost aktivně komunikovat s jedním nebo více subjekty

klíčové kompetence

souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti; v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro JŠ* jsou klíčové kompetence vymezeny na úrovni, které mají dosáhnout všichni žáci na konci vzdělávání; v této etapě vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence sociokulturní

koherence

hypersyntaktický jev, spojitost v širším pojetí, vyjadřuje se obvykle prostředky gramatickými, logickými, ev. i pragmatickými, bere se v úvahu i kontext textu i zkušenosti

koheze

hypersyntaktický jev, vyjádření souvislosti textu pomocí různých jazykově postižitelných a opsatelných prostředků, tzv. konektory (tj. většinou zájmena, spojky; slovosled – aktuální členění; opakování slov; synonymní opakování, eventuálně i ve zvuku řeči – frázování)

koncepce celoživotního učení

vychází ze Strategie celoživotního učení; Strategie CŽU je strategický dokument, který je ucelenou koncepcí celoživotního učení v oblasti počátečního, všeobecného i odborného vzdělávání, terciárního vzdělávání a dalšího vzdělávání a klade si za cíl zaštitovat iniciativy směřující k rozvoji celoživotního učení v ČR v letech 2007 – 2015 v souladu s cíli Lisabonské strategie EU

konsekutivní tlumočení

následné tlumočení

kurikulární dokumenty

pedagogické dokumenty, které vymezují legislativní a obsahový rámec potřebný pro tvorbu →*školního vzdělávacího programu*; systém kurikulárních dokumentů je vytvářen a uplatňován na dvojí úrovni; státní úroveň tvoří →*Národní program vzdělávání* a →*rámcové vzdělávací programy*, školní úroveň tvoří →*školní vzdělávací programy*

Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů

metodický dokument, který je doporučen pro tvorbu →*školních vzdělávacích programů*; uvádí konkrétní postupy při tvorbě jednotlivých částí →*školního vzdělávacího programu* doplněného o příklady ze školní praxe

mediační dovednost

schopnost zprostředkovat jazykový projev

metody výuky

způsoby výuky; konkrétní pedagogické postupy, jimiž učitel dosahuje vzdělávacích cílů, které si stanovil

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice

konceptní dokument české vzdělávací politiky označovaný jako Bílá kniha; obsahuje záměry rozvoje vzdělávání žáků od 3 do 19 let a návrhy i doporučení ekonomického, politického a pedagogického charakteru, které jsou postupně realizovány

Osvědčení o základní znalosti jazyka

vydává JŠ po prokázání znalosti jazyka odpovídající absolvování výuky jazyka v rozsahu 420 vyučovacích hodin – tj. úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

očekávané výstupy

stěžejní část → *vzdělávacího obsahu* jednotlivých → *vzdělávacích kurzů*; jsou ověřitelné, prakticky zaměřené, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném životě; vymezují úroveň, které mají všichni žáci prostřednictvím → *učiva* dosáhnout; jsou stanoveny závazně

profil absolventa jazykových kurzů

cílová kategorie popisující kvality, jimiž by se měl vyznačovat absolvent konkrétního kurzu poté, co úspěšně zakončil studium; profil absolventa, vyplývající ze vzdělávacích záměrů školy, je stanoven ve → *školním vzdělávacím programu* konkrétní školy

produktivní řečová dovednost

schopnost aktivně vyprodukovat (vytvořit) jazykový projev, ať už písemnou, nebo ústní formou

rámcové vzdělávací programy

→ *kurikulární dokumenty* státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé → *etapy vzdělávání* a jsou závazné pro tvorbu → *školních vzdělávacích programů*

Rámcový vzdělávací program pro JŠ (RVP JŠ)

→ *kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec → *vzdělávání* na JŠ; RVP JŠ vymezuje zejména konkrétní → *cíle vzdělávání na JŠ*, → *klíčové kompetence*, → *vzdělávací obsah* a jeho organizační uspořádání ve shodě se → *SERR*, → *podmínky vzdělávání a zásady pro tvorbu* → *školních vzdělávacích programů*

receptivní řečová dovednost

schopnost pasivně přijmout čtený nebo slyšený projev

simultánní tlumočení

tlumočení prováděné souběžně s přednášeným projevem

Společný evropský referenční rámec pro jazyky (SERR): učení, vyučování, hodnocení

dokument Rady Evropy, jehož cílem je pomoci popsat stupeň zvládnutí v jazyce vyžadovaný existujícími standardy, testy a zkouškami pomocí šestistupňové škály, a tím usnadnit vzájemné srovnávání různých kvalifikací

státní jazykové zkoušky

základní, všeobecná, speciální pro obor tlumočnický a pro obor překladatelský

státní jazyková zkouška základní

zkouška ověřující znalost cizího jazyka na úrovni B2 Společného evropského referenčního rámce

státní jazyková zkouška všeobecná

zkouška ověřující znalost cizího jazyka na úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce

státní jazyková zkouška speciální pro obor překladatelský

zkouška ověřující schopnost překládat z cizího jazyka do češtiny a naopak na úrovni C2 Společného evropského referenčního rámce

státní jazyková zkouška speciální pro obor tlumočnický

zkouška ověřující schopnost tlumočit z cizího jazyka do češtiny a naopak na úrovni C2 Společného evropského referenčního rámce

školní vzdělávací program (ŠVP)

→*kurikulární dokument* školní úrovně, který prezentuje podobu →*vzdělávání* na konkrétní škole a její →*profilaci*; ŠVP je zpracován na základě příslušného →*rámcového vzdělávacího programu*, jehož požadavky se řídí, a uskutečňuje se podle něj →*vzdělávání* na konkrétní škole; ŠVP je povinnou součástí dokumentace školy a musí být přístupný veřejnosti; školní vzdělávací program vydává ředitel školy

školský zákon

zkrácený název pro zákon č. 561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

učební osnovy

část →*školního vzdělávacího programu*, ve které je →*vzdělávací obsah* jednotlivých kurzů rozpracován do jednotlivých ročníků

učební plán

část →*školního vzdělávacího programu* vymezující na základě →*rámcového učebního plánu* organizaci výuky na konkrétní škole; obsahuje tabulaci s výčtem *kurzů* a poznámky k organizaci a realizaci jednotlivých →*kurzů*

učivo

část →*vzdělávacího obsahu* jednotlivých →*vzdělávacích kurzů*, které je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností); je chápáno jako prostředek k dosažení →*očekávaných výstupů*, tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu; na úrovni →*Rámcového vzdělávacího programu pro JŠ* je učivo pro tvorbu ŠVP závazné

unilaterální tlumočení

jednosměrné tlumočení z jednoho jazyka do druhého

vyhláška č. 15/2005 Sb.

stanovuje náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

vyhláška č. 33/2005 Sb.

o studiu na jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách

vzdělávací kurzy

orientačně vymezené celky →*vzdělávacího obsahu*; →*Rámcový vzdělávací program pro JŠ* obsahuje vymezení jednotlivých kurzů – základního, středního, přípravných kurzů ke státním jazykovým zkouškám, přípravných kurzů k jiným zkouškám, konverzačních kurzů a kurzů speciálních

vzdělávací obsah

vymezení →*očekávaných výstupů* a →*učiva* na úrovni →*vzdělávacích oborů*, který je dále rozpracováván na úrovni →*školních vzdělávacích programů*

vzdělávání

vzdělávací proces, zahrnující složku výchovnou i vzdělávací, během něž si žáci osvojují →*klíčové kompetence* a →*vzdělávací obsah* stanovený pro konkrétní etapu vzdělávání

žák se speciálními vzdělávacími potřebami

žák se specifickými poruchami učení a chování, žák z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, žák se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, více vadami, vadami řeči, vývojovými poruchami učení, autismem) a žák se zdravotním znevýhodněním (žák dlouhodobě nemocný apod.)